

DIRVA

THE FIELD
Nr. 30
Balandžio-April 14, 1958
Cleveland, Ohio

PENKI MILIJONAI LIETUVIO GLOBOJE (2)

Lietuvos laisvinimo darbams turiu surasti laiko

DR. KAZYS SRUOGA

Olio darbas Amerikos Kongrese

Olis sugebėjo net du kartus "prastumti" Amerikos Kongrese įstatymą, kuris būtų patenkinęs Chicago reikalavimus. Deja, tie įstatymai abu kartus Prezidento buvo vetuoti jau čia minėtais motyvais. Nepaisydamas viso to, Olis dar ir trečią kartą pateikė Kongresui atitinkamą įstatymo projektą.

Olio projektas jau gavo Atstovų Rūmų pritarimą. Dabar tas projektas Senate. Reikia dar priminti, kad Olis laimėjo bylą JAV Aukščiausiam Teismui su tomis šešiomis prie ežerų prienčiomis valstybėmis. Teismas paprašė tas valstybes pateikti aiškesnių argumentų. Kaip viskas baigsis, negalima spėti. Bet faktas, kad Olis nori ir moka kovoti už Chicago žmonių gerbūvį.

Tik septyni stebuklai visoje Amerikoje

Vargu ar būtų išmintinga leisti į platesnį Olio vadovaujamo Districto inžinierių darbų nagrinėjimą. Ne specialistams skaičiuojama, ir pačiam šių eilučių rašytojui tie dalykai galėtų pasirodyti sunkiai "įkandami". Todėl paminėsiu dar tik vieną faktą. Vienas senovės istorikas buvo suradęs tokius dalykus, kuriuos jis pavadino "septyniais stebuklais". Jų tarpe Egipto piramidės, Semiramis sodas, Zeuso statula ir kt.

Amerikos civilinių inžinierių sąjunga, turbūt sekama anuos pavyzdžių, pradėjo ieškoti technikos stebuklų Amerikoje.

Iki 1950 metų ta inžinierių sąjunga surado septynis Amerikos technikos stebuklus. Jais yra: Panamos kanalas, Empire State Building (dangoraižių karalienė), Hooverio užtvanka (aukščiausia užtvanka pasaulyje), San Francisco-Oakland jūros tiltas ir kt. Ir va, tarpe šių septynių Amerikos stebuklų yra ir Olio vadovaujamos įstaigos ir įmonių darbas. To turbūt ir užtenka tam, kas nori pažinti Olio kūrybišką pajėgumą.

— Ar sunku daryti technikos stebuklus Amerikoje? — paklausė p. A. Olį Dirvos bendradarbis.

— Yra keletas aplinkybių, — sako Olis, — kurios sunkina mūsų darbą. Pirmiausia toji aplinkybė, kad mes visą laiką turime būti tos darbo srities pionieriai — išradėjai. Mes neturime iš ko imti pavyzdį. Priešingai, kiti Amerikos ir kitų kontinentų miestai jau eina mūsų praminėtais takais.

— Kitas sunkumas yra tas faktas, sako Olis, kad mes negalime griežtai nustatyti ir žinoti mūsų darbo apimtys. Gyventojų skaičius ir Chicago pramonė nuolat ir taip sparčiai auga, kad mes vėl susiduriame su įmonių ir jų įrengimų praplėtimu klausimu.

— Darbas, kuriam aš pašvenčių didžiausią savo laiko dalį, sako toliau A. Olis, yra juridinio ir derinimo pobūdžio. Esame gi devyni patikėtiniai (trustee) ir gan didokas specialistų štabas. Visi turi savo kūrybines idėjas ir sumanymus. Nieko nuostabaus, kad tos idėjos, tie suma-

nymai, neretai griežtai keltasi vieni su antrais. Mano pareiga ir atsakomybė visa tai iširti, išlyginti, suderinti ir duoti galutinį sprendimą.

— Bet gi pati sunkiausiaji mano darbo sritis yra prisiderinimas įvairiems valstybių ir federaliniams įstatymams bei įvairių unijų reikalavimams. Čia reikalinga gerokai studijų, svarstymų ir numatymų.

— Tai kaip Tamsta, ponas Oli, besurandate laiko lietuviškiems darbams? — įsiterpė Dirvos ben-

LIETUVOS NAUJIENŲ ATRANKA

KIAULIŠKAS GYVENIMAS

Tuo metu, kai fabriku darbininkams pradeda žadėti sutrumpinti darbo valandas iki 7 valandų per dieną, jaunos kauliukės Onos Karpavičiūtės gyvenimas Priekulės rajono "Artėjo" kolchoze taip atrodo:

"Dar tamsu, tik iš priblėsusių žvaigždžių galime spręsti, kad rytas nebetoli. Ona Karpavičiūtė jau skuba į farmą. Čia ji dirba iki vėlaus vakaro".

Dar tik trečius metus tedirbanti mergaitė prižiūri 14 veislinių kauliukų ir šerią 30 bekonių. Pereitais metais iš tų 14 veislinių susilaukė apie 350 paršiukų, kuriuos irgi reikėjo prižiūrėti ligi paaugo. Uždirba ji, žinoma, geriau, negu paprastas artojas, bet apie 16 valandų kasdien kauliukėse — tipiškas kauliukų gyvenimas kolchoze. Už tą pliekimąsi — pagyrimo raštas ir... priėmimas komsomolan, kad dar daugiau pliektųsi!

REORGANIZACIJA UŽTRUKS

Šįmet Lietuvoje kolchozai iš MTS perėmė (nupirko) apie trečdalią traktorių. Du trečdaliai pasiliko stotyse, nes daugumas kolchozų ne tik šįmet, bet ir kitais metais dar nebūsią pajėgūs pirkti traktorių ir kitas mašinas. Tokiu būdu MTS iš vienos pusės turi persiorganizuoti ir RTS (remonto-technikos stotis), iš kitos pusės dar metus, kitus ar ilgiau turės tėti ligšiolinius darbus. Ypač didelė painiava dėl to dvigubo vaidmens susidaro šįmet su sėjos planavimu.

"LIETUVOS PATRIOTAI" PRISIPAŽISTA...

Vokiečių okupacijos metu bolševikai Lietuvoje stengėsi organizuoti pagrindinį veikimą ir partizanų būrius, dangstydamiesi lietuviškaisiais vardais. Dabar Kaune muziejuje rodomi kai-

dradarbis su nauju klausimu.

— Suprantama, kad dirbant tuos darbus, man nedaug laiko belieka kitiems reikalams, — atsakė Olis. — Bet Lietuvos laisvinimo darbams aš turiu surasti laiko ir surandu. Surandu todėl, kad esu lietuvis. To aš niekur neslepiau. Kur tik galiu ir pabrėžiu. Man atrodo, kad lietuvių buvimas šioje vietoje (reikia suprasti Olio darbo vietoje) ir atlikimas tų pareigų taip pat lietuvių bei geras faktas.

— Aš visuomet norėjau ir noriu, toliau tęsė A. Olis, kad kiek galima daugiau lietuvių iškiltų į aukštesnes Amerikos viešojo gyvenimo vietas. Tada ir mūsų kova už lietuvių, o svarbiausia už Lietuvos nepriklausomybę, būtų daug sėkmingesnė. Tai juk yra kiekvieno lietuvių karščiausias troškimas, — užbaigė Antanas Olis — The Metropolitan Sanitary District of Great Chicago prezidentas.

Taigi, privačių laišku, kuriuose kuo nors nusiskundžiama, ištraukos naudojamos Lietuvos žmonėms gąsdinti Amerikos gyvenimo blogumais.

Bet rašytojas Romualdas Lankauskas, yra kiek kitokios nuomonės apie Ameriką. ŠVYTURIŲ 4 nr. išspausdintame apsakyme jis prasitaria:

"Svečių dėmesys buvo nukreiptas į Kristiną. Jai sakė komplimentus, žavėjosi jos tualetu. Moterys ypatingai gyrė zigzagais išmargintą Kristinos suknią — ji buvo pasiūta iš amerikoniško šilko (Kristina nuolat gaudavo siuntinius iš Amerikos. Jos dėdė prieš karą turėjo mūlo fabriką, bet paskui, palikęs tėvynę, neblogai įsikūrė kažkokioje štate netoli Detroiti)".

SUTEIKĖ LAIPSNI GALINAIČIUI

Maskvinio Sovieto prezidento įsakymu, "LTSR prokurorui Galinaičiui Viktorui, Vinco s., suteiktas valstybinio 2 klasės justicijos patarėjo vardas".

Maskvai pernai atšaukus iš Lietuvos savo prokurorą Bacharovą, prokuroru buvo paskirtas Galinaitis, buvęs ilgą laiką Bacharovą padėjėju. Vyriausias prokuroras Lietuvoje atsisakęs tiesiog Maskvos prokuratūrai. "Suvereninės" respublikos neturi teisės pačios pasirinkti sau tokių pareigūnų.

ISLEIS NAUJĄ TELEFONŲ SĄRAŠĄ

Rengiasi išleisti naują Vilniaus miesto telefonų abonentių knygą. Vilnius tebesinaudoja 1953 metais išleista telefonų knyga, kuri, ypač po eilės reorganizacijų įstaigose, visiškai nebetinkama.

ŠIAULIUOSE RENGIA AUTOMATINĘ TELEFONŲ STOTĮ

Jau pradėta rengti automatinė telefonų stotis šiauliuose. Veikti pradėsianti 1959 metų pradžioje. Aptarnausianti "daugiau kaip 2000 abonentių". (Prieš 20 metų šiauliuose buvo apie 1200 telefonų).

VISAM PASAULY

• Prancūzijos ministerių kabinetas nepaprastame posėdy sutiko pradėti tiesiogines derybas su Tunisu, tačiau pasiliko "teisę perduoti" tarptautinėms įstaigoms ginčą dėl Alžiro-Tuniso pasienio kontrolės. Prancūzijos parlamentas buvo atšauktas iš atostogų ratifikuoti kabineto nutarimą antradienį įvykstančiame posėdy.

• Egipto spauda ir radijas nutraukė, bent laikinai, propagandos akciją prieš JAV ir Eisenhowerio administraciją. Iš to spėjama, kad Nasseris ir kiti Egipto vadai stengsis pagerinti santykius su Amerika.

• Šešių Europos tautų suorganizuotoji Europos Atominės Energijos Bendruomenė, vadinama Euratom, yra nusistatčiusi neleisti JAV-bėms kontroliuoti jų būsimąsias atominės energijos gamyklas.

• Naujoje Maskvos notoje reikalaujama, kad diplomatiniai pasitarimai viršūnių konferencijos klausimu prasidėtų Rusijos sostinėje balandžio 17 d. ir baigtųsi prieš užsienių reikalų ministerių konferenciją, kuri turėtų įvykti gegužės vidury. Nors šis sovietų žingsnis rodo kai kurias nuolaidas, tačiau notoje vis dėlto pabrėžiama, kad užs. reik. ministerių konferencijoje išleisti sunkumai neturėtų užkirsti ke-

Clevelande įvykusioms JAV ir Kanados lietuvių sportinėms žaidynėms dail. V. Raulinaitis padarė šį linoleumo raizinį, kuris puošė išleistas programas ir laimėjimų diplomus.

lio viršūnių konferencijai.

Washingtonas tą sovietų pasiūlymą atmetė. Čia pastebima, kad sovietai, apribodami paruošiamuosius pasitarimus, sutrukdė paruošti viršūnių konferencijos darbotvarkę.

• Kuboje sukilėlių vadui Castro lig šiol dar nepasisekė išvystyti "totalinio karo" prieš Batistą. Trečiadienį sukilėlių grupė užėmė vieną radio stotį ir paskelbė generalinį streiką, tačiau darbininkai jo nepaklausė. Havaną kontroliavo Batistos kariuomenė ir policija. Kiek daugiau neramumų buvo Kubos uostuose, tačiau ir ten Batistos kariuomenė juos sugniuždė. Penktadienį sukilėliai užpuolė El Cobre, Santiago apylinkėje, ir išsprogdo apie 30 to dinamito vyriausybės sandėliuose. Pasiųsta kariuomenė sprogdintojų nesugavo — jie jau buvo pasitraukę į kalnus.

• Sovietinis Sputnikas II, brangiausia ligšiol žinoma šuns būda, kaip spėjama, balandžio 13 d. sudegęs nukrito į vandenyną ties Virginijos salomis. Spėjimas remiamas vieno olandų laivo pranešimu, kurio įgula mačiusi didžiulį ugnies kamuolį, krįstantį vandenin. Tuo būdu, dabar erdvinėje bėra likę tik du amerikiniai žemės satelitai.

• JT ekonominės komisijos konferencijoje, Zenevoje, sovietų delegatai pareiškė, kad jie esą pasirodę pirkti iš Vakarų didesnius kiekius mašinų ir kitų reikmenų, kad galėtų išpildyti Sovietijoje vis didėjančią kasdienio naudojimo prekių paklausą.

• Britų užsienių reik. ministerija patvirtino, kad 100 sovietinio bloko technikų padeda Jemeniui statyti Ras-el-Khatib uostą prie Raudonosios jūros. Prie to pridėjus šešis laivus komunistinių ginklų, kuriuos Jemenas gavo praeitą mėnesį, aiškėja, jog šis kraštas yra paverčiamas Nasserio tvirtove pietuose.

• Indijos premjeras Nehru pareiškė parlamente, kad tik priėmus abu, t. y. Eisenhowerio (atominė energija taikai) ir rusų (sustabdyti atominius bandymus) — planus, pasaulis galėtų tikėtis taikos. Priėmus tik vieną kurį iš šių pasiūlymų, pasaulyje "ampa nesumažėtų".

SOVIETINIŲ ATOMINIŲ BANDYMŲ KATASTROFA

Berlinke Tidende, didžiausias danų laikraštis, paskelbė, kad sovietų atominiai bandymai būvę nutraukti dėl įvykusios didelės katastrofos.

Cituodamas diplomatiniais kanalais iš Maskvos gautas informacijos, laikraštis nenurodo katastrofos pobūdžio, tačiau paste-

bi, kad ji iššaukusi pavojingai

didelį radioaktyvių kritulių kiekį Rusijoje ir kaimyninėse valstybėse.

Tai esą galinti būti priežastis, kodėl sovietai nutraukė atominių bandymus praeitą mėnesį. Washingtono valst. departamento kalbėtojas pareiškė, kad jie "neturį pagrindo tai žiniai patvirtinti".

Tačiau senato nusiginklavimo pakomisės viršininkas sen. H. H. Humphrey pareiškė, kad danų laikraščio pranešimas esąs tikėtinas, nes paskutinis sovietų bandymas pasižymėjęs didžiausiu radioaktyvių kritulių kiekiu visoje bandymų istorijoje. Dideli kritulių kiekiai užregistruoti Skandinavijoje, šiaur. Europoje, Japonijoje, dalyje JAV-bių.

ŽAIDYNĖSE DALYVAVO 336 SPORTININKAI

Praeitą savaitgalį Clevelande įvykusių aštuntųjų šiaurės Amerikos lietuvių sportinių žaidynių I rato varžybos, skirtos paminėti 20 metų sukačėiai nuo pirmosios lietuvių tautinės olimpiados 1938 m. Kaune, pasižymėjo gausiu dalyvių skaičiumi. Jose dalyvavo 17 klubų su 336 sportininkais.

Ligšiol neturint galutinių duomenų, sunku pasakyti, kuris iš abiejų didžiųjų varžovų — Toronto LSK Vytis ar Clevelando LSK Žaibas — yra pirmojo varžybų rato nugalėtojas.

Pirmąsias vietas varžybose laimėjo:

• krepšiny: vyrų — ASK Lituanica, moterų — Toronto LSK Vytis, jaunių — Chicago's Nedos skrybėlė, gi tikrenybėje ji turi naujo modelio mažą radarą, kuris veikia 100 mylių spinduliu.

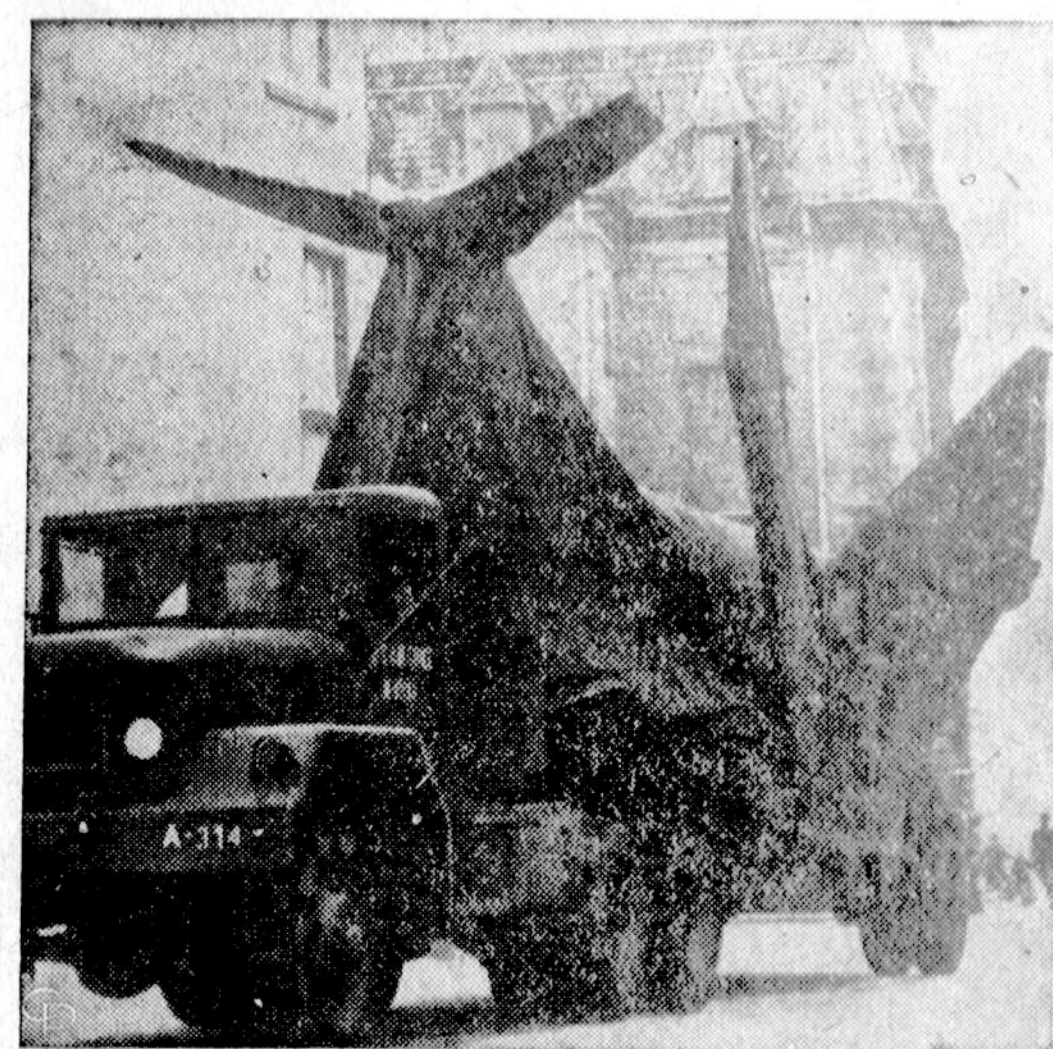
• tinkliny: vyrų, moterų ir mer-

gaičių — Clevelando Žaibas.

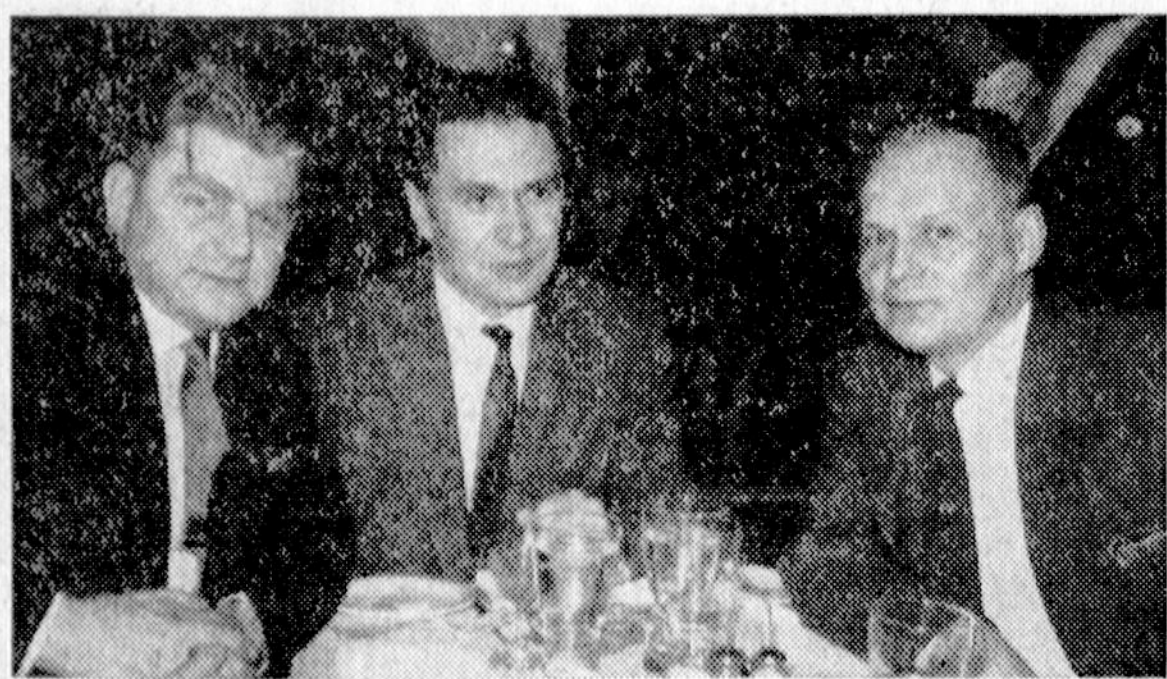
stalo tenise: vyrų ir moterų komandinis — Toronto LSK Vytis, vyrų vienetas — Pr. Gvildys, moterų vienetas — S. Kasperavičiūtė, vyrų dvejetas — Pr. Gvildys ir J. Nešukaitis, moterų dvejetas — S. Kasperavičiūtė ir Pr. Gvildys (visi Toronto LSK Vytis), jaunių vienetas — G. Grėbliūnas (Rochesterio Sakalas), mergaičių vienetas — Juknevičiūtė (Toronto Aušra).

Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad ši moteris pasipuošusi naujos mados skrybėle, gi tikrenybėje ji turi naujo modelio mažą radarą, kuris veikia 100 mylių spinduliu.

Matador raketos vežamos Vakarų Vokietijoje per Bitburg miestelį į rengiamas raketų stotis.

Pasitarimas Montrealyje. Iš kairės JAV Tautinės Sąjungos pirm. E. Bartkus, inž. J. Šalkauskas ir Kanados Tautinės Sąjungos pirmininkas K. Andriūšis.

DIRVA

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HENDERSON 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas. Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio. Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915. Single copy — 10 cents.

Du kart savaitinis, leidžiamas VILNIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HENDERSON 1-6344. Išleista Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Antrą klasę siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio. Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigta 1915 metais. Atsk. Nr. kalna 10 centų.

Sia savaitė...

Balys Gaidžiūnas

5. Į paskelbtąjį \$20,000 vaju įsijungė nemažas skaičius asmenų. Iš kurių vietovių susilaukė daugiausia paramos ir kurios vietovės atsilikusias?

— Iki šio laiko daugiau paramos susilaukė iš Chicago. Jų įneštoji suma sukasė netoli \$3,500. Jei prie tos sumos dar prijungtume Tautinės Sąjungos centro įnašą — \$1,000, tai jau čikagiečių garbei būtų beveik \$4,500 suma. Vienok Vilties Draugijos išdalininkas V. Orintas, kuris prižiūri tų sumų registraciją, skaito, kad Tautinės Sąjungos centras yra visiems bendras, ir jis lygiai tiek pat čikagiečių, kiek clevelandiečių, bostoniečių ir kitų.

Antroje vietoje stovi Clevelandas. Clevelandiečių įneštoji suma netoli \$2,000. Gi trečioje vietoje eina Bostonas. Bostoniečiai į šį vaju jau yra įnešę beveik \$1,500.

Cia mano minimos trys vietovės — Chicago, Clevelandas ir Bostonas šiame vajuje yra trys didieji. Jau iš surinktos ir paskelbtos beveik \$13,000 sumos jie yra davę didesniąją pusę. Tai akivaizdus priminimas kitoms, taip pat didelėms lietuvių kolonijoms, kad pavyzdžiui yra, tik reikia jais pasiekti.

Po paminėtųjų vaju geresniųjų lietuvių kolonijų, seka Detroitas, šiam vaju davęs beveik \$700, New Yorkas — \$630, Venezuela — \$400, Worcester — \$276 ir t.t.

Iki šio laiko su labai mažomis sumomis tėra įsijungusios tokios didelės lietuvių kolonijos, kaip Baltimorė, Los Angeles, Philadelphia, Waterbury ir kitos. Bet mes tikime, kad ir jos pajudės, nes reikalas labai gerai suprantamas, tik gal neatsiranda tų judriųjų, kurie imtųsi iniciatyvos ir vaju reikalus pajudintų.

Jei tokių gerų iniciatorių mes nebūtume turėję Chicagoje, Clevelande ir Detroito, ir čia tie skaičiai būtų mažai, kaip jie maži tokiai didelei lietuvių kolonijai, kaip New Yorkas, kur reziduoją Tautinio Sąjūdžio centro valdyba ir kuriai Dirvos reikalai rūpi gi daugiau, negu bet kuriai kitai tautinės minties organizacijai.

Šiuo metu skelbiamieji daviniai dar tik laikini, vienok jie geriausiai sako, kur dar reikia labiau pasitempti. To pasitempimo, jei mes norime tikrai įgyvendinti skelbtuosius planus, reikia visiems. Reikia ir Chicago, kuri proporcingai turėdama didžiausią lietuvių skaičių, gali žyčiai daugiau duoti, reikia ir Clevelandui, nes jis plačiausiai Dirvos paslaugomis pasinaudoja, reikia ir kitiems, kurie dar savo pareigos neatliko, bet atlikti gali.

Mes tikrai norėtume, kad naujos iniciatyvos imtųsi Tautinės Sąjungos skyrių valdybos. Tokios iniciatyvos jau ėmėsi Clevelando skyrius. Valdyba specialiai suaukštame posėdyje reikalą išsamiai apspasvė, sudarė sąrašus, ką dar reikia aplankyti, pasidalino kas ką aplankys ir vaju akciją praves.

Neabejojame, kad tokia akcija bus pati geriausia priemonė vaju reikalus vėl pajudinti ir

pastūmėti prie pabaigos.

Kviečiame visas Tautinės Sąjungos skyrių valdybas tuo clevelandiečių pavyzdžiu pasekti.

6. Porą kartų esat užsiminę, kad surinkus \$20,000 atsirastų dar ir kita suma, kuri įgalintų pereiti į naują spausdinimo techniką jau savo, pilnai įrengto spausdintuvė. Ar ta kita suma bus užtraukiamą paskola, ar iš kur kitur gauta?

— Dar skelbiant šį vaju esame raginti: surinkit šią sumą, prie jos atsirastų dar kita, kuri įgalintų visą darbą pilnai įvykdyti. Mums taip pat buvo kietai priminta, kad be šios \$20,000 sumos, tų kitų pinigų nebus. Nebus todėl, kad jei dauguma mūsų skaitytojų ir bendraminčių neparodys realaus noro, paremti savais įnašais, tuos suplanuotus darbus remti, tai jų įvykdyti negali vienas ar du pavieniai asmenys. Žodžiu, tuo priminimu buvo pasakyta, kad tai Jūsų garbės reikalas. Jei nesugebės visi sutelkinti jėgas pasispausti, tai ir esate neverti kitokios paramos ir jos negausite.

Šie žodžiai nėra nei gąsdinimas, nei grąsinimas. Yra tik sutarta sąlyga ir ją reikia vykdyti. Vykdyti kaip ir bet kurioj sutarty, kurią laisva valia pasirašom. Ir kol ji nebus įvykdyta, tol mes stovėsime vietoje ir nieko naujo mūsų planuose nebus padaryta.

Štai ir dabar, turime \$13,000, bet su ta suma dar nieko padaryti negalima ir stovime vietoje, kol \$20,000 suma nebus. Surinkus \$20,000, mes tuoj gaušime dar kitą stambią sumą ir visi darbai bus atlikti. Tai nebus paskola, o dovana. Bet ta dovana ateis įrodžius, kad tų naujų planų įgyvendinimo visi vieninagai siekiame.

Padėkite ją pasiekti!

Tik Dirvą skaitydamas sužinosi, kaip gyvena viso pasaulio lietuviai.

PERTVARKYMO IŠPARDAVIMAS

Budget Prints

1/10 Flat Fold

VERTĖS IKI 69

4 už \$1.00

DAUG KITOKIŲ DALYKŲ.

SCOTTS 5 & 10 STORE

7036 Superior Ave.

Kas ir kur?

• Tautinės Sąjungos pirmininkas inž. E. Bartkus balandžio mėn. 18 d. lankysis Los Angeles. Ten su Tautinės Sąjungos skyriaus nariais bus aptarta Tautinio Kongreso ir Vilties Draugijos vykdomo vaju reikalai.

• Dirvos talkininkas Justinas Vaičiaitis, bostonieškis, buvo paguldytas į ligoninę sunkiai vidurių operacijai. Po operacijos dabar sveiksta namuose. Greitos sveikatos!

• Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio Chicago skyrius per skyriaus išdalininką P. Vėbrą \$500 suma parėmė lietuvių jaunimo leidžiamą anglų kalba informacinį kultūrinį žurnalą Lituanus. Šis Sambūrio skyrius jau kelintą kartą paremia Lituanus leidimą ir tuo aktyviai prisideda prie jaunimo vykdomo efektingo informacinio darbo. Už šią auką Lituanus žurnalas dabar siuntinėjamas 25 žymesniems svetimašaliams (politikams, mokslininkams, įtakingiems pareigūnams), kurie supažindinami su lietuvių gyvenimu ir problemomis.

• Lietuvių Studentų Sąjunga ir Philadelphia studentų skyrius rengia studijų dienas balandžio mėn. 26-27 d.d. Philadelphiaj. Ta proga balandžio 26 d. (šeštadienį) 7 val. vakaro Coronet Ball Room įvyksta studentijos — lietuvių visuomenės susiartinimo banketas-balius. Yra numatyta įvairi studijų dienų ir balių programa. Studentai ir bičiuliai kviečiami dalyvauti. Daugiau informaciją gali suteikti R. Binkytė, 1341 So. 4 Street, Philadelphia 47, Pa.

• Alfonso Nykos-Niliūno poezijos rinkinys "Balandžio vigilija" pasirodė knygų rinkoje. Išleido Vytas Saulius 300 egz. tiražu. Knyga gražiai išleista, 96 psl., datuota 1957 m. (rinkon pavėlavo dėl techninių klaidų), pardavinėjama po \$3.00.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Tel. ofiso EVerglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvird., penktad.
Tik susitarus trečiadieniais.

PHILADELPHIA IDOMUS KONCERTAS

A. L. T. S-gos Philadelphia skyrius balandžio mėn. 20 d. Lietuvių Muzikalinio Klubo salėje — 2715 E. Alleghny Ave., rengia didelį pavasarinį koncertą. Programą išpildys sopranas Janina Liustkaitė, dainavimą studijuojanti Italijoje ir turėjusi eilę sėkmingų koncertų Anglijoje, Vokietijoje ir Amerikoje, o ypač gerai pasirodžiusi Chicago operoje Fauste Margaritos rolėje.

Kiti du programos dalyviai: baritonas Arnoldas Vokietaitis, nuolatiniai dainuoja per televiziją Arthur Godfrey programoje ir philadelphietis akordeonistas Charles Daubaras, pernai trumpai pasirodęs Tautinės S-gos šiuptyje, savo koncertais pasižymėjęs ne tik amerikiečių tarpe, bet ir visoje Europoje.

Kaip matyti, pajėgos yra labai stiprios, o puiki ir didelė salė, manoma, bus užpildyta klausytojų.

Po koncerto klubo patalpose veiks bufetas ir bus šokiai. Koncerto pradžia 4 val. p. p.

A. L. T. S-gos Philadelphia skyrius maloniai kviečia visus lietuviško meno mėgėjus į šį parengimą būtinai atsilankyti.

Nelaimingu sutapimu tą pačią dieną šv. Kazimiero parapijos mokiniai rengia savo vakarėlį. Tačiau norintieji dalyvauti mokyklos vakarėlyje neturėtų praleisti progos aplankyti ir Tautinės S-gos koncerto, kurs prasidės 4 val., o mokyklos tik 7 val. Taigi, suspėti galima visur.

IS BENDRUOMENĖS VEIKLOS

Rinkimai A. L. Bendruomenės atstovų į Pasaulio lietuvių seimą ir Tarybą Philadelphiajį įvyks balandžio mėn. 27 d. Rinkimams numatytos kelios būstinės: šv. Andriejaus ir šv. Jurgio parapijos salėse ir šv. Kazimiero

GREETINGS AND BEST WISHES
To the Lithuanian People

HENRY S. FRIEDMAN

CANDIDATE FOR

JUDGE

COMMON PLEAS COURT

DEMOCRATIC PRIMARY MAY 6, 1958

parapijoje Vyčių kambaryje, Lietuvių Banke, Cambridge, River Side ir Camdendo lietuviams p. Raugų name — Cambridge, 444 Main St.

Balsavimo laikas parapijoje nuo 9:30 — 1 val., Lietuvių Banke nuo 1 — 5 val. p. p., o Raugų name nuo 12 — 2 val.

Visi lietuviai virš 18 metų amžiaus turėtų aktyviai dalyvauti šiuose rinkimuose ir tuo parodyti, kad lietuviškieji reikalai mums visiems rūpi.

BENDRUOMENĖS BALSO PENKMETIS

Bendruomenės Balsas, kuris kas sekmadienį radijo bangomis mus pralinksmina ir duoda įvairių žinių, gegužės mėn. 3 d. rengia minėjimą, gi gegužės mėn. 25 d. viešą gegužinę.

Kan. Tumo-Vaižganto paminėjimas bus per Bendruomenės Balso valandėlę gegužės 4 d. Placetis paminėjimas bus rudenį.

Studentai balandžio mėn. 26-27 d. Philadelphiajį turės suvažiuoti. Suvažiuojimo metu, balandžio 26 d. 7 val. vak. The Coronet Ballroom, 311 S. Broad St. bus balius su vakariene ir menine dalimi. Dalyvavimas baliuje \$7.50, gi studentams — \$5.00. Pelnas skiriamas "Lituanus" žurnalui paremti.

Balsas nuo balandžio 15 iki gegužės 15 d. praves piniginę rinkliavą.

iki rugpjūčio 1 d. rinks aukas — rugpjūčio 1 d. rinks aukas Vasario 16 d. gimnazijai paremti. P. M.

PADĖKITE SAVO MYLIMIESIEMS
LIETUVOJE PINIGAIS
Speciali kaina 10 rublių už \$1.00
Daugiausia \$50.00 mokėstis \$5.00
už bet kurią sumą nuo \$10.00 iki \$50.00.
PILNAI GARANTUOTA
PRISTATOMA PER 2 SAVAITES
KVITAS PAROPINAMAS
GRAMERCY
744 BROAD STREET,
Room 925
NEWARK, N. J.
Licensed by Dept. Banking & Insurance
and bonded with \$20,000.000 — jūsų apsauga.

PERSIUNCIAME SIUNTINIUS Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS. NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PATIKIMOS, ATIDŽIOS IR SKUBIOS FIRMOS

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 W. 14th St., New York 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583
(Licensed by USSR)

PAGAL SUTARTĮ, SUDARYTĄ SU INTURISTU, FIRMA TEISĖTA SIUNTI SIUNTINIUS Į VISAS SSSR RESPUBLIKAS IR LIETUVĄ.

Visos išlaidos, įskaitant muitą, apmokama firmos įstaigoje. Siuntinius galite atsiųsti paštu arba kitu jums patogiu būdu.

Siųsti galima TIK NAUJUS DA—IKTUS. Negalima siųsti MAISTO PRODUKTUS su kitais daiktais. Siuntinį išsiuntus siuntėjas gauna Amerikos pašto KVITĄ, o siuntinį pristatęs įvėję pasirašytą KVITĄ. ISTAIGOJE DIDELIS PASIRINKIMAS PREKIŲ.

Atidaryta kasdien nuo 9 v. ryto iki 6 v. vak. Sekmadieniais iki 4 val. Klientų patogumui skyriai atidaryti sekančiuose miestuose:

116 East 7th Street, New York, N. Y. Tel. YU 2-0380

11339 Jos. Campau Detroit 12, Mich.	900 Literary Rd. Cleveland 13, Ohio	632 W. Girard Ave. Philadelphia 23, Pa.	332 Fillmore Ave. Buffalo 6, N. Y.
Tel. Townsend 9-3980	Tel. Tower 1-1461	Tel. WALnut 5-8878	Tel. MOhawk 2674

TORONTO

Lietuvos laisvės kovų dalyvis, savanoris-kūrėjas Vincas Tamošauskas, šiuo metu gyvenąs Toronte, balandžio 6 d. atšventė savo artimiausių bičiulių tarpe 60 metų amžiaus sukaktį.

Sukaktuvininkas Lietuvoj tarnavo miškų žinyboj girininku. Buvo veiklus lietuviškų organizacijų narys ir ilgametis šaulių būrio vadas. Visuomeniniais klausimais bendradarbiavo mūsų periodikoj.

Linkime brangiam sukaktuvininkui sulaukti išaušančio mūsų tėvynės laisvės ryto ir grįžti į savo gimtąjį kampelį, kurio jis čia taip giliai ilgisi. P. V.

Džiamborės Fondui, šv. Jurgio dienos proga visi skautai ir vadovai skatinami aukoti pagal išgales, nes ne aukos dydis, bet pareigingumas yra svarbus.

JAV Vid. Rajone užregistruotas atskirai veikias "Šarūno" sk. vyčių būrelis East St. Louis, Illinois, vietovėje. Jo vadu patvirtintas pskt. Z. Grybinas.

• Atlanto Brolijos rajono vadeiva New Haveno skautų draugininką pskt. Vytą Šušinską pakėlė į skiltininko laipsnį. Į paskiltininko laipsnį pakelti tos dr-vės skautai — Jurgis Kisielius ir Algis Grudis.

Bridgeporte, Conn., sudaryta skautų dr-vė. Jos draugininku paskirtas vyr. sklt. Ant. Saulaitis, o adjutantu patvirtintas sk. vytis Kazys Norkeliūnas.

• Worcesterio Neringos skautų v-jos, vadija pasiskirstę pareigomis: v-jos adjutantė — pskt. D. Marcinkevičiūtė, tautinių šokių gr. vadovė — vyr. sk. J. Vizbaraitė, v-jos išdininė — vyr. sk. kand. G. Česnaitė (kartu "Jūratės" dr-vės adj.) ir paukštyčių dr-vės adj. — D. Palubeckaitė.

Skaitydami KARJ būsite gerai informuoti apie pasaulinius karinius įvykius, rasite straipsnių iš karinės ir Lietuvos istorijos retais paveikslais iliustruotų ir Lietuvos karių atsiminimų iš įvairių laikų.

Metinė prenumerata \$5.00; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

MARGUTIS

vra patį seniausią Amerikos lietuvių žurnalą. Jis išleina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

MARGUCIO metinė prenumerata \$3.00.

Kelonė ir Pacifiko kraštus (22)

Iš Adelaidės Sidnejun

JUOZAS J. BACHUNAS, Sodas, Michigan

Po trijų valandų skridimo vėl pasiekėme Sydnejų. Aerodrome mudu pasitiko ponai Daukai ir Aužė ir nugabeno į tą patį viešbutį, kur pirmą kartą jau buvome apsisioję.

Viešbutį šiek tiek pailsėjome, nors ir sunku buvo trumpu laiku atgauti visas jėgas, kurios išsėko dėl kelionių, vizitų, telefoninių pasikalbėjimų ir, pagaliau, Naujųjų Metų sutikimo menkai teišmiegotos nakties. Tuo laiku į viešbutį buvo atvykęs p. Jurgis Reisgys ir atnešęs mūsų pirmojo susitikimo nuotraukų. Buvau tuo metu kaip tik truputį įmigęs, o p. Reisgys buvo permardagus ir neleidė manęs pažadinti, tai taip (man labai gaila) ir nebeprisimatėme. Dėkoju jam už nuotraukas, kurias mielai panaudošiu Ameriškuose lietuvių laikraščiuose.

J. Reisgys man anksčiau buvo pasakojęs, kad, jo aptikimais žiniomis, lietuvių pirmą kartą esą atvykę į Australiją jau apie 1880 m. Bet daugiau informacijų apie tų pirmųjų pionierių atvykimą nesu gavęs. Nebuvo tada tarp lietuvių ryšiai palaikomi, kaip dabar. Reisgio nuomone, Australijos ir Amerikos lietuvių turėtų daugiau vieni kitus pažinti ir glaudžiau bendrauti. Tas teisybė, ir nauda galėtų būti abiem pusėm, o bendrai suėmus — Lietuvos labui. Per savo kelionę Australijoje dėjau visas pastangas tuos ryšius plėsti ir pagilinti. Ir būsiu labai laimingas, jei kur galėčiau prie to santykių sugludinimo prisidėti.

Jau popiet atsilankė pas mane į viešbutį Chicago Draugo korespondentas Australijoje, jaunąs malonus vyras p. Laukaitis. Laukaitis veda sporto skyrių ir šiaip daug rašo į "Mūsų Pastogę". Su juo kalbėjau lietuviškus reikalus liečiančiais klausimais ir papasakojau savo išpučius iš kelionės. Dar nežinau, kiek ir ar iš viso jis savo atstovaujame laikraštyje tomis žiniomis pasinaudojo.

Atėjo laikas vykti pas ponus Narušius, ir jau atvyko viešbutin p. Daukus mudu paimti. Per pirmąjį mūsų apsilankymą Sydnejuje ponams Narušiams buvome pasižadėję, kad, kai tik grįšime, tai užsukime pas juos. Dėlto, tarp kitko, ir stengėmės taip anksti rytą išskristi iš Adelaidės, kad tos pačios dienos popietį jau galėtume tesėti savo pažadą.

Kada pas juos atvykome, čia buvo jau per 50 svečių susirinkę, daugumoje mums jau maty-

tų veidų. Apžiūrėję Narušių puikius namus ir gražų sodą, sėdėmės prie vaišių stalų. Labai esu Narušiams dėkingas už vaišes ir sudarytą progą pasimatyti ir susitikti su kai kuriais tautiečiais antrą kartą, o su kitais naujai susipažinti. Čia vėl sutikau p. Čeičį iš Canberros, kuris atvyko į Sydnejų praleisti kalėdinių atostogų. (Kaip esu minėjęs, Kalėdų ir Naujų Metų atostogos čia pagal tradiciją trunka apie dvi savaites, ir tai bendras paprotys visoje Australijoje).

Su Narušiu buvau pažįstamas jau nuo 1928 m., kada jis lankėsi JAV ir viešėjo apie porą dienų pas mane, Tabor Farmoje. Tad dabar buvo ypatingai malonu susitikti su juo jo paties namuose, lygiai trisdešimčiai metų praejęs. Kaip aną, taip ir šį kartą tebebuvo lygiai jauni, o jeigu kas tuo nesutiks, tai — lygiai seni, vienas daugiau turįs plaukų už kitą ir žilstelėjęs... Dėkui jiems už dovanas, kurias priruošė ir mums įteikė atminimui!

Pergreit bėga tas laikas. Jis mus privertė prieš mūsų norą išsiskubinti namo, nes pagal nustatytą planą mums bebuvo likusi tik viena diena Sydnejuje ligi išplaukimo į Naująją Zelandiją, ir norėjome ją pilnai išnaudoti naujiems susitikimams ir atsisveikinimams su gausiais bičiuliais.

Anksti rytą atvažiuoju pas paimti P. Daukus drauge su p. Vladu Vazgelevičiumi, technikos inžinierium. Pirmas apsilankymas buvo pas p. Simeniškį, kurie čia turi valgomų prekių krautuvę. Nors jie buvo labai užimti, kadangi pirmą dieną po Naujų Metų krautuvėje maišėsi daug pirkėjų, bet visvien rado laiko su mumis pasikalbėti. Jie

daro gerą biznį ir labai patenkinti.

Paskui aplankėme p. Zarembą. Tai pirmas apsigyvenęs lietuvis šioje apylinkėje, vadinamoje Bass Hill, kur dabar jau yra įsikūrę apie 24 lietuvių šeimos (Yagoona paštas, Sydney), jų tarpe apsigyvenę ir ponai Daukai. Besisvečiuojant pas Zarembą, atėjo šios apylinkės tautiečiai Genys, Bitinas ir dar keli kiti. Negalėjome ilgai buvoti, nes reikėjo pasiekti lietuvių skautų stovyklą, apie 30 m. nuo Sydnejaus, tai p. Vazgelevičius ir paspaudė ta kryptimi. Bet nepamiršo pridėti, kad siunčia linkėjimus p. Baltrušaičiui Amerikoje.

Mums įdundėjus į stovyklą, šeimininkai nustebo, kadangi mūsų laukė tik popiet, o mes atvykome anksčiau. Jie dar tik tvarkėsi ir ruošėsi. Visa stovyklą, apie 50 lietuviškų sielų, berniukų ir mergaitė, zirzė, kaip bitės avilyje. Vieta graži, ant kalno, apačioje upė, kur galima maudytis. Viskas šauniai įrengta. Stovyklos viršininkas — Bronius Žalys, jo adjutantas — Alf. Alčiauskas, dvasios vadovas — kun. P. Butkus. Stovyklavimo laikas — trys savaitės.

Kai pasisakėme, kas mes čia negalėsime būti ne tik kelių savaitė, bet gal nei trijų valandų, tai stovyklos viršininkas sukomandavo savo pavaldiniams, kad jie turi pakeisti darbų programą, persirengti ir skubiai pasirošti iškilnėms, kurios buvo numatytos tik vėliau. Per tą laiką mums aprodė stovyklą, virtuvę, palapines ir t.t. Tada visi buvo baigę pasiruošti ir pradėjo programą. Po oficialiosios dalies skautai davė mums puikų lietuviškų dainų koncertą, iš kurių vienos buvo skautiškos, kitos liaudies dainos, kai kurios gi paties kun. Butkaus sukomponuotos.

Visi skautai gerai išmokyti ir savo programą atliko gyvai ir puikiai. Buvau pakviestas jiems užimti, kadangi pirmą dieną po Naujų Metų krautuvėje maišėsi daug pirkėjų, bet visvien rado laiko su mumis pasikalbėti. Jie

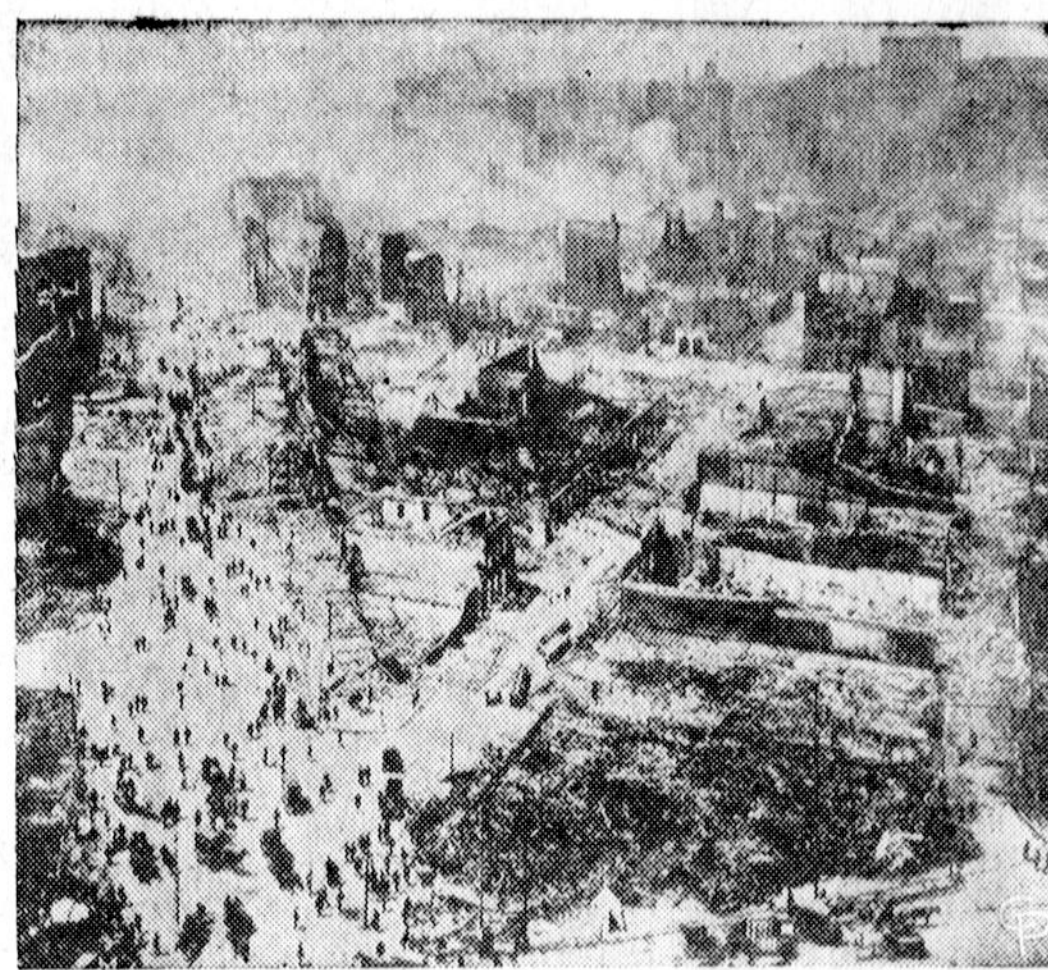
Prieš išvažiuojant, jie man įteikė savo leidinių, jų tarpe Aušros tunto skautų laikraštį Pėdsekis (The Pathfinder). Tai miogeografinis 22 pusl. leidinys, gražiai papuoštas Kalėdų ir Naujųjų Metų proga. Redaguoja redaktinis kolektyvas su A. Bučinsku priešakyje, meninę priežiūrą atliko ps. A. Plukas. Meniniu požiūriu tikrai talentingai padirbtas, daug piešinių, kai kurie dviem spalvomis. Gi stovyklavimo metu jie leidžia dienraštį Kibirkštys, 4 pusl., taip pat su piešiniais, stovyklos kronika, įsakymais ir vedamaisiais straipsniais. Jei kuri iš skautų įstaigų norėtų šiuos leidinius pamatyti, prisijusčiau susipažinti.

Beje, į stovyklą buvo priimami ne tik skautai, bet ir lietuvių berniukai ar mergaitės, nejaunesni kaip 10 m. amžiaus. Stovyklos ūkį tvarkė skt. akad. J. Vizbaras.

Išsiskubinam atgal, šį kartą pas patį mūsų automobilio vairuotoją Vazgelevičių, nes jo žmona jau laukė su vakariene, po kurios dar turėjome aplankyti kelis lietuvių ir skubėti į pabūvį demonstruoti Margučio filmą...

Ponų Vazgelevičių namai visai nauji, mūriniai, su visais patogumais ir moderniais įtaisymais. Jis pats inžinierius, tai žinojo, kaip geriausia padaryti. Kartu gyvena Vazgelevičienės mamytė. Po vakarienos, dar kiek pasikalbėję prie kavos puoduko, išvykome pas Algirdą Dūdaitį, sėkmingą lietuvių statybininką. Iš jo pasukome pas K. Butkų, vieną iš didžiausių lietuvių biznierių Sydnejuje apylinkėje.

K. Butkus turi didelę baldų krautuvę, šalimais kitą namą su elektros reikmenimis, šaldytuvais, krosnimis ir kitomis namų įrengimo prekėmis, o prie šio dar atskirą laidotuvių įstaigą su kopyčia ir t.t. Parodė mums ir karstų sandėlį (pagalvojau, kad, jei tiek daug vizitų turėsiu savo kelionėse, tai gal jau būtų naudinga vieną iš anksto užsisakyti...). Butkaus bizniai yra pla-

San Francisco miestas, kuris savo gražumu patraukia daug keliautojų, 1906 metais, po didžiulio žemės drebėjimo, taip varginai atrodė.

KODĖL KAINOS KYLA?

Valdžios nustatytas vartotojų kainų indeksas — būdas matuoti pragyvenimo lygį — pagal varšio mėn. galo apskaičiavimus truputį pakilo. Bedarbė, iš kitos pusės, padidėjo.

Šie du reiškiniai nėra aiškūs, kadangi yra visai normalu tikėtis kainų kritimo, didėjant bedarbei, ir bedarbės mažėjimo, kylant kainoms. Be to, nors ir biznis sumažėjo ir bedarbė yra beveik tokiam pačiam lygį, kaip ir per 1949 m. recesiją, vartotojų kainos vis toliau kyla.

Kodėl taip yra? Viena, ekspertai skuba įrodyti, kad kainos taip greitai nekyla — apie 6/10 procento gruodžio ir sausio mėnesiais. Vėliausias kilimas kainų

indeksą padidino 3½%, palyginus su pereinamais metais.

Antra, ekspertai sako, yra faktas, kad kai kurios kainos pakilo dėl neįprastų priežasčių. Šalta žiema palietė pietinės Amerikos dalies derlių, sumažindama maisto kiekius ir tuo prisidedama prie kainų kilimo. Daugiausia pabrango šaldyta apelsinų sūnka — 25%, ir jos kaina yra įtraukta į kainų indeksą.

Trečia, ne visos kainos kyla: naujų ir vartotų automobilių, drabužių ir kai kurių elektros aparatų kainos šiek tiek nukrito.

Ketvirta, sako ekspertai, yra faktas, kad kainų indeksas yra lėtas rodiklis — jis registruoja ekonominių sąlygų pasikeitimą vėliau, negu bet kokie kiti daviniai. Paskutiniuosius mėnesius kai kurių pramoninių žaliavų, k. a. vario, švino, cinko, gumos ir t.t., kainos nukrito. To pasekos nebus vartotojų jaučiamos kelis mėnesius. Šildomos alyvos kainos sumažėjimas, apie kurį buvo paskelbta paskutinę vasario mėn. savaitę, dar neturėjo pakankamai laiko paliešti bet koki indeksą.

Paskutinis kainų kilimas priemena, kad ekonomija, bazuota ant privataus biznio, stovi prieš dvi pagrindines problemas. Viena jų yra pastovių kainų palapynimas — taip, kad sutaptų, pensijos ir algos nesumažėtų per infliaciją. Antra yra priešiniga — apsaugojanti ekonominio augimo pertraukas, kurios atsitinka, kai kainos krūta ir įvyksta rimta bedarbė.

Prieš metus valdžios pareigūnai buvo susirūpinę dėl infliacijos, universaliausias biznis. Štai, kuo prasideda ir pasibaigia mūsų žemiškasis gyvenimas. Bet, jei neužmiršime visada būti gerasis ir pareigingasis lietuvis šioje žemėje, tai ir daug pasauli- lyje bus mums smagiau prisiminti, kad neveltui gyvenome.

(Bus daugiau)

Nauja valdžios politika kryps-

ta į kitą pusę: skatinti biznį, kad darbas padidėtų. Daugelis dabartinių sprendimų statistiniuose davinuose bus jaučiami mėnesiais vėliau.

Nežiūrint to, nėra tikro įrodymo, kad pragyvenimo lygis krenta. Priešingai, bendra nuomonė yra ta, kad šeiminių biudžetų daugiau susispaus ateinančiais mėnesiais.

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352
Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAIŠYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinos dalių įdėjimas.

Parduodami amžini automobiliai.

24 hours towing.

Dienos telef.: HE 1-6352.

Nakties telef.: LI 1-4611.

ISIRINKITE A. S. TREČIOKĄ SLA VICEPREZIDENTU

Kad būtų sutaupyta daugiau pinigų ir laiko SLA narių naudai, kad SLA reikalai būtų atliekami gerai ir greitai, kad SLA apdrauda ir pašalpa būtų stipriausia, ir kad SLA narių reikalai būtų tinkamai apsaugojami, būtina reikla balsuoti už Albina S. Trečioką, dabartinį SLA Kontrolės Komisijos narį, į SLA Centro Viceprezidento vietą.

ALBINAS S. TREČIOKAS dirba SLA naudai daugiau kaip 30 metų. SLA seimuose jis buvo renkams į Finansų, Apšvietos ir Kontrolės komisijas, kur jis pavyzdinčiai įėjo pareigas apie 15 metų. Jis taip pat be pertraukos yra SLA 245 kuopos ir 5-jo apskrįčio valdybese daugiau kaip 30 metų. Be to, jis yra New Jersey ir New Yorko valstybių pripažintas apdraudos žinovas. Todėl visi Centro Viceprezidento vietą.

SLA Pažangos Komitetas

EGZAMINAI

GIOVANNINO GUARESCHI

Aš sėdėjau prie lango ir skaičiau, kai prie manęs priėjo Albertino ir paklausė:

— Tėte, ar tu esi garbingas?

Tai nėra paprastas klausimas net ir tada, kai esi pripratęs prie visokių sąžinės kamantinėjimų, ir todėl aš kiek sumišau.

— Aš nesuprantu, kodėl tai tave domina, — sumurmėjau.

— Man reikia namų darbui, kuriame mes turime aprašyti savo tėvus; bet ne taip, kaip praeitais metais, su kūno matavimais,

Italo Giovannino Guareschi vardą visame pasaulyje išgarsino abu "Don Camillo" humoristinių istorijų tomai. Gimęs 1908. V. 1, išbandęs daugelį profesijų, kol pagaliau "įsimylėjo" laikraštinių darbų: jau eilę metų redaguoja savaitraštį "Bertoldo" ir satyrinį laikraštį "Candido". Yra išleidęs 10 humoristinių rinkinių, pagal juos susukta keletas filmų.

Abu garsieji "Don Camillo" tomiai prieš keletą metų pasirodė lietuvių kalba, tik, deja, vertime neteikė didžiosios humoro dalies. Ši ir sekančiame D. nr. spausdinamos ištraukos yra paimtos iš paskutinės jo knygos "Šeimos užrašai". J. P. P.

ilgiu, pločiu, ir apimtimi. Šį kartą reikia apie garbingumą, darbštumą, šaunumą, tėvynės meilę ir t.t.

Isiterpė Margerita.

— Kalbama apie tėvų charakterį, — paaiškino. — Mes čia manomės laisvai gyventi tarp savo keturių sienų, o štai mus stebi vaikas...

— Ir mergaitė, — truputį sarkastiškai pastebėjo Passionaria.

— Tu to nesupranti, — nervingai atsakė Margerita. — Palauk, kol būsi ketvirtame, kaip tavo brolis.

Passionaria atsakė, kad ji mus tol stebėsianti, kol jai patiksia, nors ji dar ir neįnanti į mokyklą, tačiau Margerita nesileido provokuojama, ir tuo pasikalbėjimas buvo baigtas.

— Tėte, ar tu esi garbingas? — klausė Albertino.

— Tokių dalykų neklausama, — sušaukė. — Tu mane pažįsti, žinai, ką aš veikiu,

kaip elgiuosi: tu turi pats nuspręsti, ar aš esu garbingas, ar ne.

Albertino grįžo prie savo stalo.

— Kai aš esu mokykloje, arba kai tavęs nėra namie, aš gi nežinau, ką tu tada darai, — atsakė mąstydamas.

Logiška, kad aš viduje pasijutau užgautas.

— Gražus pasitikėjimas savo tėvu. Tai tu manai, kad aš namie vaidinu dorą žmogų, o išėjęs elgiuosi, kaip apgavikas.

— Tė prieikaitai negalioja, — tęsė Margerita, — yra daug žmonių, kurie veda dvi-veidį gyvenimą, ir niekas to nežino. Pats vaikas negali pajęgti tokio masto stebėjimų atlikti. Pasakyk jam, Giovannino, kitaip jis nebaigs namų darbo.

Mano kantrybė sprogė.

— Taip, po perkūnų!

Albertino pritariančiai linktelėjo galva. Paskui, kietai minučių įtemptai pakramtęs plunksnakočio galą, priėjo prie Margeritos ir kažką pašnibždėjo jai į ausį.

— Giovannino, — netrukus prabilo Margerita, — būk geras ir duok vaikui tikslų atsakymą.

— Taip, aš esu doras žmogus, — pasa-

kiau patetiskai. — Aš tik stebiuosi, kaip dar begalima abejoti.

Albertino dar kartą linktelėjo pritardamas, priėjo prie Margeritos ir vėl kažką pašnibždėjo.

— Taip, taip: doras ir garbingas — tai tas pat, — užtikrino Margerita.

Po to jis paėmė sasiuvinį ir kažką įrašė.

Praėjo penkios minutės, ir vėl jis nedrąsiai prabilo:

— Ar tu esi ir darbštus, tėte?

— Taip, Albertino, — atsakiau švelniai.

— Aš esu darbštus, mėgstu savo darbą, au-kojuosi savo šeimos, tėvynės ir kultūros labui.

Albertino visa tai rūpestingai įrašė sasiuvinį, pažvelgė į mane ir paklausė:

— O koks tu esi tėvas,

Čia aš jau nebeatsakiau.

— Tu juk turi pats nuspręsti, tu juk esi mano vaikas, — pastebėjau.

— Ir aš esu tavo vaikas, — nervingu tonu pasakė Passionaria.

— Žinoma, jūs abu esate mano vaikai ir todėl turite apspręsti savo tėvą.

Albertino ir Passionaria pasitraukė į kitą kambarį bendrai pasitarti apie mano, kaip tėvo, kokybę. Pasitarimas truko ilgai ir buvo

gerokai gyvas. Pagaliau jie abu grįžo, Albertino atsisėdo prie stalo ir pradėjo rašyti. Aš pažvelgiau į jį, tačiau jo veidas buvo neperzvelgiamas.

Meciau žvilgsnį į Passionarią. Ji mirktelėjo akimi, tartum norėdama pasakyti: nebūk, gerai baigėsi, aš jau viską sutvarkiau.

Passionaria tebebuvo dar maža analfabetė, tačiau nesileido alfabeto apgaunama. Ji palaikė, kol Albertino baigė, paskui paėmė sasiuvinį ir nusinėšė pas Margeritą.

Jos pašnibždėjo, paskui Margerita peržvelgė tai, kas parašyta, ir užtikrino Passionarią, kad viskas esą taip parašyta, kaip ji norėjusi.

Albertino rūpestingai nudžiovino puslapį sugeriamojo popierio gabalą, paskui įsidėjo sasiuvinį į portfelį, draugiškai pagelbstimas Passionarios, kuri šiais veiksmais ypač domėjosi. Jie tuo metu buvo labai užsiėmę, ir Margerita galėjo man pašnibždomis pranešiti:

— Siurkštus, bet simpatiškas.

Aš lengvai atsidusau. Ir šį kartą gerai baigėsi. Tėvo egzaminai buvo laimingai išlaikyti. Ir man buvo aišku, kad Passionaria daug prie to prisidėjo, ir buvau jai labai dėkingas.

Peenemiundės baltieji pirštai

GESTAPO SUIMA VERNHER VON BRAUN

V-2 startas

Signalinės sirenos kaukimas nutraukia Wernher von Braun svajones. Visi, kas tik turi kojas, Peenemiunde skuba prie langų, žiūri 7-tos bandymų aikštės kryptimi. Pasigirsta garsiaiakablis: "dar dešimt sekundžių... 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1... Startas!"

Saudymo vadovas paspaudžia užvedimo mygtuką. Sušvinta maža saulė. Von Braun dirba su "pyrotechnišku" degtuvu: du skiediniai chemiškai susijungdami užsidega. Degtuvas veikia tiksliai. Kartų jis sutirpina atitinkamą vielą. Nuo to ant vadovo stalo sužimba kontrolinė lemputė. Tai reiškia: ventiliai tvarkoje, ir jie veikia.

Paspaudžiamas kitas mygtukas: pasiruošimas. Pradeda veikti turbina. Į vandenilio superoksido ir tirpintojo iš kalijaus-permanganato rezervuarus veržiasi suspaustas oras. Iš rezervuarų švirksčia ir maišosi skiediniai. Jie gamina garus. Garai varo turbinas, šios gi pumpuoja skystą deguonį ir alkoholį.

Kartu atidaromi ventiliai. Skysčiai srove teka į raketos "krosnį". Spaudimas dar nėra pakankamas pakelti raketą nuo žemės, bet jau pasirodo liepsna. Bernhard stebi ją pro mėlyną stiklą. Liepsna "švari", pastovi. Turbinos tėra pusiau apkrautos. Dabar vadovas spaudžia skridimo mygtuką.

Jis negali ilgai laukti. Tik penkias sekundes. Į turbinas ima veikti pilnas spaudimas. Trumpiausiu laiku jos pasiekia didžiausią apsisukimų skaičių. Tuo pat metu pilnai atsidaro deguonio ir alkoholio tankų ventiliai. Tylus užsėsys ir šnypštimas pereina į aukštą, ausis skaudinantį žviegimą. Visi žiūri prasižioję. Sujungiamasis laidas nukrinta. Raketa atsiplėšia nuo žemės: ji stovi lyg ant ugninės šluotos.

Kaip žvaigždė

Įtempimas stebėtojų veiduose atsiliečia. Tik keletas asmenų pasaulyje — tik jie vieni — gali tokį milžinišką energijos kiekį pagaminti, reguliuoti ir pagal norą panaudoti, paleisti. Dvi dešimties tūkstančių PS dizelio motoras neįsivažiuoja. Galbūt sakome: didelė mašina, fantastiška! Bet kas visa tai, palyginus su didžiąja raketa?

Bekylanti didžioji raketa sudaro nepaprastą vaizdą. Jokio kito technikos srityje nesutinkame tokio tiesioginio, žodžio "jėgos", demonstravimo.

Raketa vis greitėdama kyla aukštyn. Ugnies uodegos lydimas, skrenda dvylikos tonų svorio padaras į dangų. Žemėje viskas pilka ir tamsu, bet keliolikos kilometrų aukštyje dar vyrauja šviesa. Viršuje šviečia žvaigždės. Staiga iš žemės šešėlio išneria žėrintis taškas. Raketa liemuo žvilga saulės šviesoje, kaip šviečianti žvaigždė...

Kai po šešiasdešimties sekundžių išsiblaigia alkoholis bei skystas deguonis ir liepsnos uodega dingsta, Wernher von Braun, Schilling ir Bernhard dar ilgai per žiūronus seka mažus šviesius taškus. Jie mato juos šviečiant dar ir tada, kai raketa besileisdama vėl pasiekia žemės šešėlį.

Keturi šviesūs, žėrintieji taškai — tai dar nespėjusios iki balto atvėsti įkaitintos V-2 vairų plokštelės.

Brauną išveža į Stetiną

... raudonos rožės... — Kurį laiką aiškiai girdisi pora šio šlagerio taktų. Jie veržiasi per atdaras ramovės duris. Po to užvedamas motoras, automobilio padangos rieda žvyruotu taku ir vėl viskas nutyla. Keli svečiai išvyko. Jau gerokai po pusianakčio, kovo mėnesio 15 dieną, 1944 metais, Peenemiunde.

Priešais ramovę esančiame pastate Nr. 4, antrajame aukšte, 34-tam kambaryje dar dirbama. Tai profesorius Wernher von Braun. Jis stovi atsirėmęs į braižybos lentą ir skaito.

Staiga jis krūpteli. kažkas beldžia į duris. Von Braun atidaro. Keletas SS vyrų įsiveržia kambarin, užima kitą išėjimą. Duryse stovi Hauptsturmführeris Schenkle:

— Profesoriau von Braun, Jūs esate suimtas!

32-jų metų amžiaus technikos direktorius Peenemiundės raketų bandymo centre yra tiek nustebintas, kad pradžioje visai nereaguoja. Tik iš lėto aiškėja padėtis.

Dviem, trim žingsniais jis atsiranda prie savo rašomojo stalo, ištraukia iš vieno SS-inko rankų piešinį, brėžinį, rankraštį ir nebeskubėdamas viską užrakina nedegamoje spintoje. Raktą įsideda kišenė. Po to apsielkia ilgą rudos odos palatą, užsideda skrybėlę ir nerodijdamas jokio susijaudinimo, SS vyrų apsuptas eina koridoriu.

Tuo pačiu metu ir iš kitų kambarių SS išveda du jo artimiausius bendradarbius. Vienas jų — Riedel, net jo draugas. Automobiliai dideliu greičiu važiuoja į Stetiną, kur miesto kalėjime Gestapas "rezervavo" vietas naujiems svečiams.

Generolas majoras Dornberger, karinis V-2 grupės šefas, tokiu SS elgesiu labai nustebintas. Išsisal valandas jis telefonuoja, bando pasiekti vyriausiąją kariuomenės vadovybę. Dornberger kalba su kariuomenės ginklavimo valdybos šefu, Ritter von Leeb, tiesioginiu von Braun viršininku. Von Leeb žada tuoj imtis atitinkamų žygių, bet daug vilčių neduoda.

Su kuom tik Dornberger nekaltai, visi turi mažai vilčių. Aukščiausieji kariškiai, ministrai, draugai įtakingose vietose, visi rezignuoja, prisipažįsta bejėgiais padėti.

Šią be išeities atrodančią padėtį temdo visų bijomo žmogaus šešėlis: SS Reichsführeris Heinrich Himmleris.

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigiai kainą atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biuletenus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Tel.: HE 1-6344

RAUDONIEJI VIDURAMŽIAI

TAI YRA

DVIDEŠIMTOJO AMŽIAUS VIDURIO
RAGANŲ MEDŽIONĖS

KRONIKA

PARAŠĖ

JONAS GIRDŽIUS - KLAUSUTIS

Knyga jau gauta Dirvoje. Ji yra 300 psl. ir kaštuoja po \$3.00, gi kietais viršeliais \$3.50.

Dirva yra vienintelis jos platintojas JAV. Prašom knygą tuoj užsisakyti, kad galėtume artimiausiu laiku išsiųsti.

VID. RYTAI IR IZRAELIS

Paskutiniu metu dažnai nurodoma į Vid. Rytus — į arabų kraštus, kad tenai plintanti komunistų įtaka. Tačiau niekad ne užsimenama apie Izraelį ir jos politiką bei ekonominę struktūrą.

Egipto vyriausybė kovoja su komunistų plitimu: komunistų partija ten yra uždrausta, kaip ir kituose arabų kraštuose. Tuo tarpu Izraelio valstybėje komunistų partija yra legalizuota įstatymais. Tai vienintelis kraštas Vid. Rytuose, kur komunistai plisti sudarytas teisinis pagrindas. JAV didžiojoje spaudoje nekaltai apie Izraelio komunistų veiklą.

Izraelio parlamente yra 120 atstovų, iš jų 1955 m. komunistai ir kairiosios partijos turėjo 25 vietas. Šalia komunistų ten yra dar dvi partijos — Mapam ir Ahdut Haavoda, kurios esančios marksistinės ideologijos. Vyriausybėje kairiosios partijos turi 4 vietas iš 16.

American Mercury nurodo, jog žemės ūky kuriamasi marksistiniiais pagrindais, ir tas naujagimio jkurdinimas apima 88%. Kolektyvinį gyvenimą organizuoja taip vadinami Kibbutz. Jie kolchozuose bendrai dirba, turi bendras valgyklas, virtuves, vaikų darželius, kultūrinius centrus ir krautuves.

"The Detroit Times" bendradarbis P. M. Klutznick rašo, jog žydai, atvykę iš rytinių Europos kraštų, identifikuoja tokį gyvenimą su sovietų kolektyvizmu.

Kibbutz kolektyvinio ūkio se vaikai po 6 mėnesių atskiriami nuo tėvų ir gyvena atskirai. Vaikams leidžiama su tėvais matytis po porą valandų kasdien.

Ponia Eleonora Rooseveltienė apie tą žydų gyvenimą rašo su

pasitenkinimu. Vyr. Teismo teisėjas W. O. Douglas, rašydamas apie Kibbutz, pastebi, kad jie esą socialistiškesni už Rusijos kolchozus.

Sovietai visada reiškė simpatijas Izraelio valstybei, jie palaikė Palestinos dalybas Jungt. Tautose, pirmieji per Čekoslovakiją siuntė ginklus ir pirmasis Izraelio atstovas buvo priimtas Čekoslovakijoje, antras Rusijoje, ir tik vėliau kituose kraštuose. Izraelio santykiai su sovietais buvo tik trumpam laikui pablogėję, netrukus jie buvo atstatyti ir dabar funkcionuoja normaliai.

Jei nuolat kartojama apie komunistų plitimą arabų kraštuose, tai niekad ne užsimenama apie Izraelį, kur komunistas oficialiai traktuojamas, kur sovietų parama yra visokeriopa. Lygiai ir JAV parama Izraeliui yra daug efektingesnė. Štai, JAV komercijos departamento 1957 m. pranešime nurodoma, jog arabų kraštai su 62,917,000 gyventojų gavo 454,659,000 dolerių, kai Izraelis su 1,850,000 gyventojų gavo 432,000,000 dolerių.

Nežiūrint, kad Izraelis išvarė apie 900,000 arabų iš jų namų, jis tebėra remiamas, ir neužsimenama apie ištremtųjų gražinimą į savo namus.

Kai 1948 m. švedas Bernadotte pareiškė, kad Palestinoje nebus reikalingi sutvarkyti tol, kol arabams nebus leista grįžti namo, jis po to buvo vienos grupės narių nužudytas.

Ponia Rooseveltienė, grįžusi iš kelionės po Rusiją, rašė visą eilę straipsnių. Chruščiovas pareiškė, rašė ji, kad Marksas buvo žydas ir todėl nesą galima tikėti, kad komunistai būtų antisemitai. Net jo sūnus, kuris žuvęs

kare, buvęs vedęs žydę. Žydams Rusijoje, sako jis, buvusios sudarytos visos galimybės mokslui ir saugioms pozicijoms. Žydai užima aukštas vietas ministerijose, daug jų yra gydytojų, mokslininkų, generolų ir esą palaidoti Kremliaus viduje.

Išėitų, jog Izraelis yra sovietų remiamas, kaip komunistų tramplynas į arabų kraštus. Čia komunistams įstatymais leidžiama marksizma praktikuoti, ir ta praktika ūkinėje srityje siekia 80-90%.

A. M.

BOSTON

LIETUVIŲ MOKYTOJŲ
DIENA BOSTONE

Balandžio 26 d., 12 val. Bostono lituanistikos mokykloje bus pavyzdinė pamoka, kurią ves iš Montreal, Canada, atvykęs dr. H. Nagys. Į pamoką kviečiami visi sinteresuoti mokytojai.

1 val. p. p. L. Taut. S-gos namuose 484 E. 4th St., So. Boston, Mass. rengiami bendri pietūs, į kuriuos kviečiami visi Bostono lietuviai mokytojai ir jų svečiai. Pietų metu kalbės dr. H. Nagys ir bus atliktas Bostono liet. mokytojų susirinkimas.

3 v. p. p. ten pat — 484 E. 4th St., So. Boston, Mass., viršutinėje salėje įvyks N. Anglijos lietuvių mokytojų konferencija, į kurią kviečiamos parapijų mokyklų seselės mokytojos ir iš tremties atvykę mokytojai. Konferencijoje bus nagrinėjama klausimas, kaip nustatyti programas ir kaip dėstyti Lietuvos istoriją ir lietuvių literatūrą mūsų mokyklose. Trumpus referatus tais klausimais skaitys Sessuo M. Elzbieta, Vl. Kulbokas, Pr. Pauliukonis. Bus diskusijos ir pranešimai.

JUSTAS VAICAITIS,

Tautinės S-gos Bostono skyr. pirmininkas, grįžo po operacijos į namus ir čia daktaro priežiūroje sveiksta.

Tumo-Vaižganto Akademija gegužės 4 dieną

Tumo Vaižganto 25 metų mirties sukakties akademija įvyks ne balandžio 27 d. kaip anksčiau buvo rašyta, bet gegužės 4 d. Taut. S-gos namuose.

KEPALAITĖS ISRAISKOS
SOKIŲ KONCERTAS

įvyks gegužės 11 d. 8 val. vak. New England Mutual Hall salėje.

Jos koncertai su pasisekimu praėjo Kanadoj, Waterbury, New Yorke. Ypač gerai jos koncertus įvertino Australijos spauda. Mat, ji neseniai yra persikėlusi gyventi iš Australijos į Kanadą. Koncertui bilietai gaunami pas p. Kulbokienę, Lith. Furni-

ture, Minkaus ir Vakauzų krautuvėse.

Koncerto rengėjas yra Balfo Bostono skyrius.

SLA 43 kuopos susirinkime balandžio 9 d., išrinkta į būsimą seimą atstovais: Amsie Vincas, Arlauskas Juozas, Jokubauskas Simonas, Dr. Kapočius, Kapočienė Bronė, Lekys Juozas ir Mocienė Antanina.

Pildomųjų Tarybų balsų gavo: P. P. Dargis — 18, J. R. Verbalis — 13; J. Maceina — 20, A. S. Trečiokas — 11; M. I. Vinikas — 27; N. Gugienė — 4, A. Chaplikas — 29; E. Mikužūtė — 3, S. Briedis — 2, J. Arlauskas 30, Dr. S. Biežis — 28, Dr. P. Zalatoris — 3.

Rinkimais nariai nesidomėjo, nes apie rinkimus buvo skelbiama spaudoj ir specialiais atvirukais kviesta, gi tebsavo tik šeštoji narių dalis.

SANTAROS-SVIESOS
FEDERACIJOS
ISTEIGIMO
PASKELBIMAS

1957 metų lapkričio mėn. 15 d. įsikūrusi Santaros-Sviesos Federacija ir išsirinkusi Federacijos Valdybą kreipiasi į lietuvišką visuomenę ir lietuvių akademikus:

Šiuo metu, kada pasaulis turi pasirinkti arba laisvą žmogų, išaugusį humanistiniuose vakaruose arba pavergtą žmogų suformuotą bolševikiniuose rytuose, humanizmo idėjų ryškėjimas ir aiškus lietuviško jaunimo užsiąngavimas už laisvą žmogų yra būtinas.

Šiuo metu, kada pasaulis turi pasirinkti arba vakarų demokra-

tiją arba bolševikinę diktatūrą lietuviai akademikai įsijungę į Santaros-Sviesos Federaciją pasisako už tokią politinę demokratiją, kuri turi aiškų liberalinį turinį ir kurioje ne tikta yra išreiškiamas daugumos valia, bet taip pat yra gerbiama mažumos teisės.

Šiuo metu, kada lietuvių tauta yra atsidūrusi kritiškoje būklėje ir kada vakarų pasaulio neryttingumas stato lietuvių tautą pavojun būti sunaikintai, lietuviai akademikai užsienyje, įsijungę į Santaros-Sviesos Federaciją, siekia išlaikyti lietuviškumą ir visais galimais būdais prisidėti prie mūsų tautos laisvini-mo darbų.

Šiuo metu kada lietuviai išblaškyti po visą pasaulį ieško galimybių bendrinei kultūrinei ir visuomeninei veiklai, lietuviai akademikai suprasdami jėgų telkimo svarbą lietuviškos išeivijos kultūriniame ir visuomeniniame gyvenime ir matydami organizuoto branduolio būtinumą, laisvojo žmogaus kelią pasirinkusios lietuvių jaunėsios kartos tarpe steigia Santaros-Sviesos Federaciją.

Už žmogų, laisvę ir tėvynę

Santaros-Sviesos
Federacijos Valdyba

Mes daug pinigų išleidžiame sveikatos ir gyvybės apdraudai. Kodėl neapdrausti lietuvių ir tam reikalui paskirti per savaitę 192 centus. Ir tau tereikės mokėti tik vienus metus, o apdraudą galios visam amžiui.

Juozas Butvila

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

LOUISVILLE TITLE
INSURANCE COMPANY

Standard Building

MAin 1-2075

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

JORDAN CAMERA & SUPPLY STORE

3802 WEST 25th STREET

SH 1-5511

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
From

CLEVELAND TOOL AND DIE
COMPANY

1643 Eddy Road

LI 1-4040

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

SUPERIOR REALTY CO.

10311 Superior Avenue

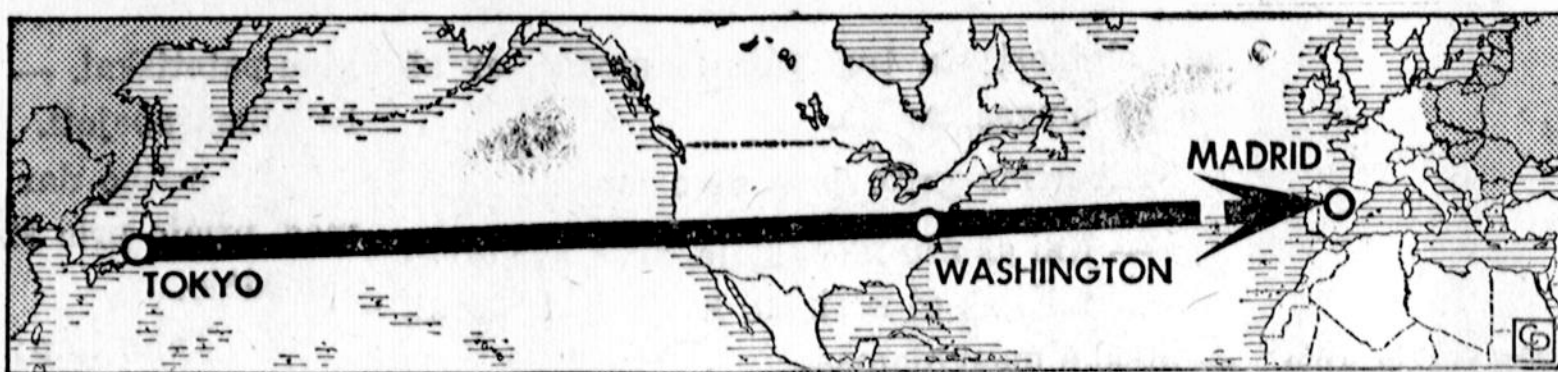
Call CE 1-0304

Greetings to Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

SAM WOLKOV JEWELERS

6428 St. Clair Avenue

UT 1-0365

JAV aviacijos sprausminis tankas, be sustojimo nuskrido iš Tokio į Azorų salas, padarydamas 10,228 mylias. jis norėjo pasiekti net Madridą, bet dėl nepalankaus vėjo išnaudojo per daug kuro ir pasitenkino šia įdomia kelione.

AR ŽINAI?

N. B-NĖ

Argentina turi gražiausią krovį pasauly. Jis yra Argentinos šiaurėje, Ignarų upėje, ir krenta iš 52 metrų aukščio.

Sutemus Argentinos sostinėje Buenos Aires automobiliai važiuoja su sumažinta šviesa, kaip JAV vartojama mašina pastačius gatvės šone trumpam laikui.

Argentinoje ganyklose yra 42 milijonai galvijų ir 15 milijonų jų prieauglio.

Argentinoje tarnautojų aprūpinimo veikia tokie įstatymai, kad mažų įmonių savininkai beveik nepajėgūs jų samdyti. Pavyzdiui, tarnautojui susirgus jam reikia mokėti pilną algą per tris mėnesius. Norėdamas jį atleisti, darbdavys turi jį kompensuoti. O kino savininkai yra įpareigoti samdyti muzikantus, nors jų pastatymams jie visai nereikalingi, kad tuo būdu duotų darbą esantiems be angažmento muzikantams. Tiesa, tas šiek tiek primena JAV, kur yra teatrų patalpos, kurių neišnuomosi be muzikantų, nors jie numatyti pastatymui visai nereikalingi. Išnuomojamų patalpų savininkai turi sutartį su muzikantų unijomis.

NEW YORK SKAUTŲ VAKARAS

Šį sešadienį, balandžio 19 d., 7 val. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne, New Yorko skautų tėvų-rėmėjų komitetas rengia jaunimo vakarą. Programoje bus rodoma spalvota filmas iš New Yorko skautų-skaucų gyvenimo. Filmą susuko Gerimantas Penikas. Filmas garso efektais rūpinosi Leonas Karmazinas, o meniška filmą apipavidalino Algis Eidukevičius.

Pagrindinę filmo dalį sudarė praėjusios vasaros Vydūno var-

do stovykla, kur spalvingos skautų uniformos ir sodriais miškais apaugę Catskill kalnai sudaro nepaprastai gražius vaizdus. Be to, bus rodoma skautų sporto šventė, įvykusi Worcesteryje, skautų vyčių suvažiavimas Waterbury, lojalumo paradas New Yorko, pr. vasaros vilkių stovykla "Paneriai", New Yorko skautų-skaucų sueigos ir įvairūs parengimai, N. Y. skautų tėvų-rėmėjų komiteto darbai, N. Y. skautų vyčių oktetas, tautinių šokių grupė ir kt.

Po filmos p. Matulaitienės vadovaujama tautinių šokių grupė pasoks keletą šokių. Po programos bus šokiai, grojant Romo Butrimo orkestrui.

Įėjimo mokesčiai uniformuotiems skautams ir skautėms — 50 c., visiems kitiems — \$1.50. Veiks valgių bufetas.

New Yorko ir apylinkių visuomenės, ypatingai jaunimas, kviečiami atsilankyti.

DARIAUS-GIRĖNO PAMINKLO STATYMAS IR AUKOS

Kaip jau buvo pranešta, kad Paminklo Komitetas yra pasirašęs sutartį su kontraktorium statybą pradėti kovo mėn., bet dėl žiemos blogo oro, nesuapėta dirbtuvėse pagaminti visų reikmenų, todėl statybos pradžia atidėta iki balandžio mėn.

Aukos paminklo statymui dar reikalingos ir prašome jas siųsti: DARIUS GIRĖNAS MONUMENT FUND, išdininko adresu, Mr. P. J. Montvila, 85-66 — 98th Street, Wodhahaven 21, N. Y. Brooklyniečių aukos: Moterų Vienybė \$25.00; po \$10.00 — Moterų Auxiliary Klubas, Maspeth, ir Juozas Garšva; po \$5.00 — T. P. Puskinas, P. Strolis, Ursulė Šušienė, Dr. V. Avizonis ir V. Beleckas; po \$2.00 — A. Verbyla ir S. Kazlauskas; po \$1.00 — A. Kulis, p. Svilainiai ir Mrs. Akelės.

Aukos iš kitur: Mrs. Agnes Gilis (Stasio Girėno sesutė) — \$100.00. Po \$10.00 — Rūta Lee Kilmonytė, S. Zasitis, SLA 40-ta kuopa, SLA 23 kuopa, SLA 352

CLEVELAND APYLINKĖSE

LB INFORMACIJA

LB Clevelando Apylinkės valdyba, balandžio 20 d. 11 val 30 min šaukia apylinkės susirinkimą lietuvių salėje. Darbų tvarkoje: veiklos gairės, piniginiai reikalai, metinė sąmata, lietuvių namų įsigijimo naujas projektas, LB Tarybos ir PLB Seimo atstovų rinkimai ir kiti įvairūs, su apylinkė susiję, reikalai.

Solidarumo mokesčio rinkimas skelbiamas nuo balandžio 15 d. iki gegužės 31 d. Visus kviečiamie būti nuosirdžiais bendruomenės rėmėjais ir ugdytojais. Susimokėkime laiku solidarumo mokesť. Jei kas nors nebūtų seniūno atlinkytas, suraskite Jūs patys — solidarumo mokesť priima kiekvienas apylinkės valdybos narys.

Kostas Žukas, kiekvieną sekmadienį po pamaldų, šv. Jurgio parapijos salėje, priima iš mokytojų solidarumo mokesť. Dirbantieji už metus moka \$2.00 ir 50 c. šalpos reikalams, iš viso \$2.50, o nedirbantieji — \$1.00 ir šalpai 50 c. viso \$1.50. Atlikiame savo tautinę pareigą.

LB Tarybos ir PLB Seimo atstovų rinkimai įvyks balandžio 27 d. lietuvių salėje. Laiko nebe- kotojų solidarumo mokesť. Pagal LB Centro Valdybos ir LB Vyr. Rinkimų Komisijos patvarkymus balsuoti galės tik tas lietuvis, kuris yra sumokėjęs solidarumo mokesť už 1957 m. ir susimokės už 1958 m.

kuopa, SLA 236 kuopa. Po \$5.00 — SLA 173 kuopa, J. Vitkūnas, P. J. Labanauskas, O. Švedaitė — \$2.00.

Lietuvių Veteranų Sąjungos Ramovės Baltimorės skyriaus per M. Šimkų pravesta rinkliava. Po \$5.00: K. Jančas, V. J. Matekūnas, J. Gudauskas, E. Dizaitis, M. Sidlauskas. Po \$2.00 — J. Auštra, J. Kazakevičius, J. Nau- dūnas, K. Bradūnas, H. Armanas, Birutė Astašauskaitė. Po \$1.50 — N. L. E. ir M. Šimkus. Po \$1.00 — S. Maikelis, J. Lizaitis, Noliū, V. Valeika, J. Ankus, J. Vereckūnas, Krakaitis, Gudauskas, Jakubauskas, Karotas, Sližys, Kanauka, S. Kelpša, K. Stupuras, J. Gailevičius, B. Kalinauskienė, D. Lazaitis, V. Mičalonis ir Bayutas.

Už čia paskelbtas aukas visiems aukojusiems nuosirdžiai dėkojame.

Apylinkės Valdyba priėmė naują ir originalų planą, visiems lengvai įgyvendinamą, kad per neilgą laiką būtų galima įsigyti lietuvių namus. Tas klausimas dar bus nagrinėjamas apylinkės susirinkime balandžio 20 d.

Neolituanų pobūvis

Įvyks gegužės mėn. 3 d. Sachsenheim salėje. Įėjimas tik su pakvietimais, kuriais reikia iš anksto pasirūpinti. Jie gaunami pas visus korporantus. Norintieji pakvietimų gauti skambina p. Gaškai — CE 1-8276.

Neolituanų juniory sueiga

balandžio mėn. 13 d. įvyko p. Gasparaičių namuose. Paskaitą skaitė Birutė Smetonienė, o aktualiais klausimais pašnekėję vedė C. Modestavičius. Po sueigos buvo pasivažiinta ir pasilinks- minta.

Štaupai Clevelande

Kazys Štaupas su žmona parvyko iš Floridos vasarai į Clevelandą. Parsiskubino anksti pavasarį, nes p. Štaupienės duklė pažadėjo jai dar vieną anūką.

Štaupai turi savo didelį namą Gulfporte, Fla., St. Petersburgo priemiestyje.

Detroito skautai dėkoja

Baltijos tunto vardu širdingai dėkoju Clevelando Skautų Tėvų Komitetui, tėveliams bei mamytėms, už rūpestį, nakvynę ir lietuvišką širdį, kurią pajutome pas Jūs būdami.

Ps. inž. Algirdas Manvydas, Baltijos Tunto Tuntininkas

Lauko teniso žaidėjų žiniai

Šį sekmadienį, balandžio mėn. 20 d. 3 val. p. p., Dundurų bute — 1346 E. 66 St. įvyks LSK "Žaibas" lauko teniso sekcijos susirinkimas. Sekcijos nariai, visi lauko teniso mėgėjai ir norintieji teniso išmokyti, kviečiami susirinkimui atsilankyti.

N. Plechavičius, Sekcijos vadovas

Studentų žiniai

Clevelando Studentų Skyriaus Valdyba praneša, kad balandžio 26-27 d.d. Philadelphiajį įvyks Studijų Dienos, kuriose skyriaus nariai kviečiami gausiai dalyvauti. Dėl platesnių informacijų kreiptis į kol. D. Staniškį, telef. GL 1-3187.

Dviejų šeimų namas

gražiamie Bratenahl rajone. Didelis sklypas. Per abu butus yra 11 kambarių.

Po 5 val. šaukti telefonu PO 1-5614.

TURIME JUMS GERŲ NAMŲ,

ypatingai Eddy — St. Clair rajone.

Suinteresuoti namų pirkimu kreipkitės į

Juozą Mikonį,

RAY NAUSNER REALTY

11809 St. Clair Ave. Tel. UL 1-3919

ar namuose MU 1-2154

Nedelsk nė vienos dienos, bet šiandien pat siųsk 1 dolerį ir užsisakyk metams jau aštuntus metus šiame kontinente einantį iliustruotą humoro-kritikos žurnalą

PELEDA

Išsina kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėn. Rašykite dar šiandien: PELEDA, 231 Wallace Ave. S., Welland, Ont., Canada.

"Medžio Drožiniai Gimtajam Kraštui Atsiminti"

Igno Končiaus albumas kalba į savo tautiečius ne žodžiais, bet drožiniais. Gaunama pas knygų platintojus ir pas leidėją: L. J. Končius, 534 Broadway, So. Boston 27, Mass. 223 puslapiai. Daugiau 100 nuotraukų. Kieti viršai. Kaina \$5.00

CLEVELANDO LITUANISTINĖS MOKYKLOS TĖVŲ KOMITETAS

RENGIA

GRANDINĖLĖS PENKMEČIO VAKARĄ

PAVASARIO ŽIEDAS

PROGRAMĄ ATLIKS DAINININKAS VERIKAITIS, MUZ.

GAILEVIČIUS IR GRANDINĖLĖ.

Dainos choras

balandžio mėn. 20 d., sekmadienį, Mrs. A. Mack namuose — 17724 Grovewood Ave., rengia card party. Užkandžiai ir dovanos prie staliukų. Pradžią 3 val., įžanga \$1.00.

Visus kviečia atsilankyti rengimo komisija. (31)

Clevelando "Ąžuolai" ir jaunieji akordionistai

per Atvelykį, balandžio 13 d. vyks į Akroną koncertuoti Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo, kuris įvyks šv. Petro parapijos salėje — 1414 East Ave., 2 val. po pietų.

Pirmąjį koncerto dalį išpildys 40 asmenų orkestras iš Akrono, kuriam priklauso ir lietuvis Dovidas.

Clevelando "Ąžuolų" ir J. Kazėno mokiniai

koncertas ruošiamas Balfo š. m. gegužės 4 d. 5 val. po pietų, šv. Jurgio parapijos salėje. Numatoma, kad šiemet didesnę koncerto dalį išpildys "Ąžuolai". Kviečiame norinčius prisidėti prie programos išpildymo.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, upyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St. Cleveland 8, Ohio. Telef.: LI 1-5466

PRANEŠAMA... NATIONWIDE'S naujas

ŠEIMOS DRAUDIMAS

Vienas gyvybės draudimas padengia visą jūsų šeimą... net automatiškai kiekvieną naują prisidėjusį (po 14 amžiaus dienų) NE KIEK NEPADIDĖJANT už mokamą vieną draudimą!

Skambinkit: PAULINA MOZURAITIS, Agentas SK 1-2183

Ar įstoja į VILTIES draugiją?

Gerai namai

Vienos šeimos, 6 kamb., labai geroje vietoje, vidury East Clevelando. Didelis sklypas. Tikrai \$13,000.

Dviejų šeimų, po 5 kamb. Geras šildymas. Tikrai \$15,000.

Šaukie: M. Blynas, LI 1-6613 arba

Betty Hansen biure UL 1-6150

JUOZO KAMAIČIO IR JONO BALEIKOS,

ST. CLAIR SHOE STORE, 12915 St. Clair Ave.

Batų ir odos parduotuvė, didelės batų pasirinkimas ir žemesnės kainos negu kitur.

Siuntimui į Europą duodama nuolaida.

Batų taisymas paimamos ir pristatomos į namus be mokesčio.

Darbo val.: nuo 9 v. ryto iki 7 v. v.

Telefonas: GL 1-5875, buto — GA 1-7658.

THREE WAY PAINTING CO.

Lietuviška įmonė atlieka įvairius naujų ir senų namų dažymo ir dekoravimo darbus iš lauko ir viduje.

Lietuviams darome nuolaidą. J. ir E. Ignatavičiai 677 E. 128th St. Tel. MU 1-8368

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre. Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Cia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCINIA: PENINSULA 2621

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvis ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savo namuose. Klubas turi įvairių garsiakalbių. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo valandėlių. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsiriksime, visi patogumai Jums.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metų simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENdriott 1-1763

936 East 185 Street KE 1-7770

Clevelando miesto mayoras A. J. Celebrezze, palaikęs gyvus ryšius su Clevelando tautinėmis grupėmis, kandidatuoja į Ohio gubernatorių.

DĖMESIO!

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO.

900 LITERARY ROAD, CLEVELAND 13, OHIO

TEL. Tower 1-1461

Siunčia į Lietuvą ir į Rusiją — drabužiams medžiagą, odas, avalynę, maistą ir kita.

GREITAS ISSIUNTIMAS IR PRISTATYMAS GARANTUOTAS.

Siuntinių persiuntimo išlaidos, įskaitant ir muitą, apmokamos čia pas mus, vietoje.

Žmonės, gyvenę už Clevelando ribų, gali siųsti mums savo siuntinius daiktus paštu, pridėję daiktų sąrašą ir adresą, kam siuntinys turi būti pasiųstas. O mes, paruošę siuntinį, išsiunčiame jį adresatui.

Pastaba: Idant negaisti miesto krautuvės renkantis ir perkant tekstilės medžiagas ar odas siuntiniams, siuntėjai gali rasti ir pasirinkti gerų, ypač eilutėms ir apsiaustams tinkamų tekstilės medžiagų ir odų mūsų įstaigoje ir dargi žemesnėmis kainomis negu kur kitur. Lietuviams — lietuviškas patarnavimas.

Darbo valandos:

Kasdien 9-9 val.; šeštadieniais 9-7 val.; sekmadieniais užmiesty gyvenantiems 1-5 val.

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Pirmoje vietoje visad stačiau žmogų...

Pasikalbėjimas su LE premijos laureatu Mariūm Katiliškiu

Geriausio šių metų grožinės literatūros veikalo, romano "Miškas ateina ruduo" autorius, rašytojas Marius Katiliškis, laimėjęs už jį Lietuvos Enciklopedijos literatūrinę premiją, atsako į keltą mūsų korespondento patiektą klausimą. Jo atsakymais čia pasidaliname su skaitytojais.

— Kada pradėjote savo literatūrinę karjerą?

— Pradėjau rašyti gana jaunas, eidamas šešioliktus metus. Mano pirmieji du eilėraščiai tais pačiais metais ir buvo atspausdinti (1931). Siunčiau ir daugiau, bet jau nebespausdino. Nugąsdinau redaktorius ir turiniu ir forma. Tada pradėjau prozą. 1932 metais už feljetoną "Nelinksmos Velykos" gavau ir pirmąjį, mano to meto akimis, gana stambų honorarą — 32 litus. Atspausdino "Ūkininko Patarėjas". Šalia "Ū. P." rašiau vaizdelius į "Trimitą" ir "Jaunąją Kartą".

— Naujosios Romuvos žurnalas man visuomet darė didelį įspūdį ir tiesiog traukė rašyti. 1933 metais ten pasiunčiau savo per savaitę sukurta novelę "Ilgiausias meilės galas". Redaktorius J. Keliuotis ją grąžino su ilgiausiu laišku ir pastabomis. Vien tik tas faktas, kad grąžino, mane gerokai sujaudino. Buvau tvirtai nusprendęs neberašyti. Tačiau, kada kūrinių parodžiau savo literatūros mokytojui Ben. Rutkūnui, jis pats padėjo man jį apibraiškinti, ir vaizdelis tais pačiais metais "N. R." buvo išspausdintas.

— Gerai atsimenu "Naujojoje Romuvoje" išspausdintą ir daugelio tuo metu diskutuotą Jūsų apysaką "Senis ir auksas". Kaip ją sukūrėte, ir ar tai nebuvo geriausias Jūsų Lietuvoje gyvento laikotarpio kūrinys?

— "Senio ir auksas" idėja mane persekiojo gana ilgą laiką. Ji buvo išspausdinta 1939 metais. Aš pats geriausias to meto savo kūrinius laikyčiau "Skara" ir "Senio kareivio sugrįžimą". Tuo vardu pavadinau ir patį pirmąjį novelių-apysakų rinkinį, atiduotą spaudai 1944 metais.

— Norėtusi išgirsti ir dar keltą sakinių apie Jūsų literatūrinius darbus Lietuvoje.

— Po 1939 metų sekė keletas nedarbingų metų. Jūs žinote: karai, okupacijos ir visa kita... 1944 metais paruošiau ir atidaviau spaudai jau minėtą rinkinį karai, okupacijos ir visa kita... Tais pačiais metais buvo planuojamas išleisti "Nevėžio" almanachas. Jame turėjo tipti ir mano kūrinys "Šviesiaplaukė eigonė".

— Kokiomis apylostomis pradėjote literatūrinį darbą tremtyje?

— Pirmieji tremtyje atspausdinti kūriniai buvo "Nelaimė" ir "Epizodas". Tais pačiais metais pasiunčiau novelę į "Aidų" literatūrinį konkursą...

— Toje vietoje kaip tik ir norėčiau paklausti: ką Jūs galvojate apie daugelį tremtyje surengtų literatūrinių konkursų?

— Tiesą sakant, visais jais esu gerokai nusivylęs. "Aidų" konkursas ir buvo vienintelis, kuriame dalyvavau su novelė

"Paskendusi vasara". Vėliau ir J. Aisčio ir B. Brazdžionio ši novelė buvo pripažinta geriausia iš mano parašytų. Jeigu atsimenate, šio konkurso komisija nerado nė vienos pirmosios premijos vertos novelės, nors jame dalyvavo tikrai daug mūsų žinomų rašytojų. Taipgi antroji ir trečioji premijos teko gana silpnais kūriniams.

— Atsimename Jūs Vokietijoje už "Prasilenkimo valandą" laimėjusį L. Paštininkų suorganizuotą skaitytojų literatūrinę premiją. Kokios esate nuomonės apie šią savo knygą?

— Beveik visos joje tilpusios apyskaitės ir novelės buvo parašytos grynai blaškymosi ir nerūjimo žemės po savo kojų periole. Ji buvo sudaryta iš daugelio jau progomis periodikoje spausdintų dalykelių, neturint progos jų pataisyti. Tegu vėliau... Dabar net nesmagu...

— Kada atsirado mintis jau Amerikoje išleisti "Užuovėją"?

— Tą knygą pradėjau rašyti Freiburge 1949 metais. Tenai buvo beveik užbaigti skyriai "Miške" ir "Vasaros ugnys".

— Daugelio kritikų Jūs esate vadinamas buitinio rašytoju. Ar esate patenkintas šitokiu savo kūrybos klasifikavimu?

— Man dažnai visa tai girdint, ir pati buitinis gyvenimas pasidaro nebesuprantama. Lyg būtų nebūtų žmogaus. Jeigu buitini suprantama tik ūkio apyvokos darbai — savęs buitinių nelaukau. Juk kaime žmogus gyvena lygiai taip, kaip mieste; su visomis ydomis, aistromis ir krauju. Tegul man paaiškina: kas yra buitis?... Žmogaus gyvenimas negali būti saistomas jo gyvenamąja vieta ar tokiu posakiu, kaip "buitis". Žmogus gyvena ir apartamentuose ir kaimiečio sodyboje su visais paklydimais ir nežinomais. Aš visada, tiek "Prasilenkimo valandoje", tiek "Užuovėjoje", tiek ir "Miškais ateina ruduo" pirmoje vietoje stačiau žmogų. Tokį, kuris nesitenkina kasdienine rutina, o ieško savęs išsiskakymo iš visų savo klaidų, savo nežinojimo... Gi ir tos jo klaidos yra jo egzistencijos, jo gyvenimo dalis.

— Kokias idėjas norėjote išskirti savo paskutiniame premijuotame romane "Miškais ateina ruduo"?

— Norėjau parodyti tolimą Lietuvos užkampį ir pasakyti, kad žmonių ir ten esama. Be jo kio skirtumo, kaip jie apsirėngę ar kaip gyvena. Ta knyga buvo skirta žmogui, o ne gamtai, kaip daugelis galvoja. Žmogui, kuris ieško ir kovoja. Jo aistros ir siekimai yra ne kiek nemenkesni už tų, kurie gyvena ištaiginguose apartamentuose. Duoti žmogaus paveikslą gamtos alsavimo fone.

— Kokie yra Jūsų artimosios ateities užsimojimai?

— Jau atidaviau leidėjui savo naująją knygą "Išklydusiems saulėtekio". Ten aprašomi lietuvių karių pergyvenimai Antrojo Pasaulinio karo metu. Jeigu dievai leis dar pagyventi ir laikys mane sveika, planuoju toliau vystyti "Miškais ateina ruduo" temą. Ši knyga turėtų būti pirmoji trilogijos dalis — Petras, Dovydas. Antroji būtų Monika, o trečioji — Tilius.

TAUTINIAM KONGRESUI BESIRUŠIANT (2)

BENDRINĖS ORGANIZACIJOS Keli posmai apie Amerikos Lietuvių Tarybą

JONAS PAPLENAS

Tautiniame Kongrese iškils vadinamųjų bendrinių organizacijų klausimas.

Kas jos yra? Apskritai, bendrinių mūsų organizacijų kategorijai tektų priskirti visus visuomeninius junginius, telkiančius įvairių įsitikinimų lietuvių ir besirūpinančius visais lietuviams bendrais reikalais. Čia, JAV-se, tuo vardu vadiname Amerikos Lietuvių Tarybą (ALT), Bendrą Amerikos Lietuvių Fondą (BALF) ir Amerikos Lietuvių Bendruomenę (ALB).

Jų seniausią — Amerikos Lietuvių Tarybą — atsirado 1940 m. rudenį (iki 1941 m. ji vadinosi Lietuvai Gelbėti Taryba), kai politinės Amerikos lietuvių srovės ryžosi organizuoti ir viešingai gelbėti Lietuvą iš sovietinės okupacijos. Vieningumo idėja joje greitai išblėso. Kai kurie ALTo veikėjai nustūmė į antrą vietą kova dėl Lietuvos laisvės, o savo iečių smagalius nukreipė į vieną ALTo narį — į tautinę srovę. Prasidėjo arši kova, — tik, deja, ne dėl Lietuvos ateities, bet dėl jos praeities.

Šmeižtų ir neapykantos lydimą kovą dėl praeities tiek įsistatino, kad tautinė srovė buvo priversta iš Tarybos pasitraukti. 1941 m. vasarą įkūrusi Lietuvai Vaduoti Sąjungą, tautinė srovė per ją atliko visą grandinę reikšmingų darbų Lietuvos labui.

1948 m. rudenį tautinė srovė, — ir vėl to paties vienybės motyvo skatinama ir mūsų pačių iš Vokietijos stovyklų raginama, — grįžo į ALTą.

Per ilgą būty dėstyti, kaip ilgai grupinės aistros ALTe buvo apvaldomos bent tiek, kad jos neišdavo už jo durų, ir kaip temą, šį knygą turėtų būti pirmoji trilogijos dalis — Petras, Dovydas. Antroji būtų Monika, o trečioji — Tilius.

— Bendrinė JAV lietuvių orga-

nizacija, sudaryta tikslu jungti Amerikos lietuvių kovai už Lietuvos laisvę, ne vienu savo mostu pagilino ne tik Amerikos, bet viso pasaulio lietuvių skilimą, paneigė N. Lietuvos diplomatinę institucijų esmę, ignoravo kompetentingų kongresų ir konferencijų direktyvas dėl visuomenės suaukotų lėšų naudojimo, atsisakė remti jaunimo pastangas Jungtinių Tautų ir JAV institucijose Lietuvos bylos reikalu ir t.t. ir t.t.

Didelės tai negerovės, ir jų šaknys slypi giliai. Organizacijos struktūra yra pasenusi. Kai ALTas buvo sudaromas, ne dabarties masė buvo jo užnugarėje. Ir ne tik kiekybine, bet ir kokybine kaste. Aktyvųjų elementą šiandieną nepajėgia reprezentuoti Lietuvos laisvinimo aktyvo šiame krašte. Aktyvųjų elementą ji ignoruoja. Drauge ji ignoruoja naujas idėjas ir naujus kovos metodus.

Struktūros minusus didina autarkinis tarybos vykdomojo organo tvarkymasis, jo vyriausiųjų veikėjų neįtakumas ir kai kurių jos viešpačių alergiskumas kitų įsitikinimų lietuviui.

Jei būtume nuomonės, kad visus JAV lietuvių atstovaujančio organo mums nereikia, — turėtume į visą tai tik ranka nuimti: žinokite, jei nenorite bendro darbo sutartinai dirbti!

O jeigu manome, kad toksai organas reikalingas šiandien, o ateityje gali būti dar reikalingesnis, — turėtume pasvarstyti, kaip jam grąžinti jo orumą ir kaip jam suteikti visų, Lietuvos laisvės siekiančių, lietuvių atstovavimo galia.

Natūraliausias kelias būtų — visuotini ALTo organų rinkimai. Tepasaisko visi, kam šis bendrinis organas rūpi.

Jei šis demokratinis rinkimų kelias būtų nepriimtinas kai kuriems apie demokratiją daug kalbantiems, gal tektų tada ieškoti kito reformos būdo, kuris bent jau praplėstų atstovaujamųjų skalę ir įvestų naujų pozityvių jėgų į ALTą?

Žymaus pagerėjimo galima būtų tikėtis —

(a) praplėstus Vykdomąjį Komitetą iki 8-9 žmonių, (b) įvedus pareigų keitimosi (rotacijos) principą ir (c) išgyvendinus iš ALTo praktikos šeimyninį jo reikalų tvarkymą.

Jeigu ir šis kelias tradicinalizmo šalininkams nebūtų priimtinas ir jei nieko nauja nebūtų sugalvota, tada mums, regis, beliktų dar viena galimybė — radikalai persiorientuoti.

Žodis priklauso Tautiniam Kongresui...

Greetings and Best Wishes

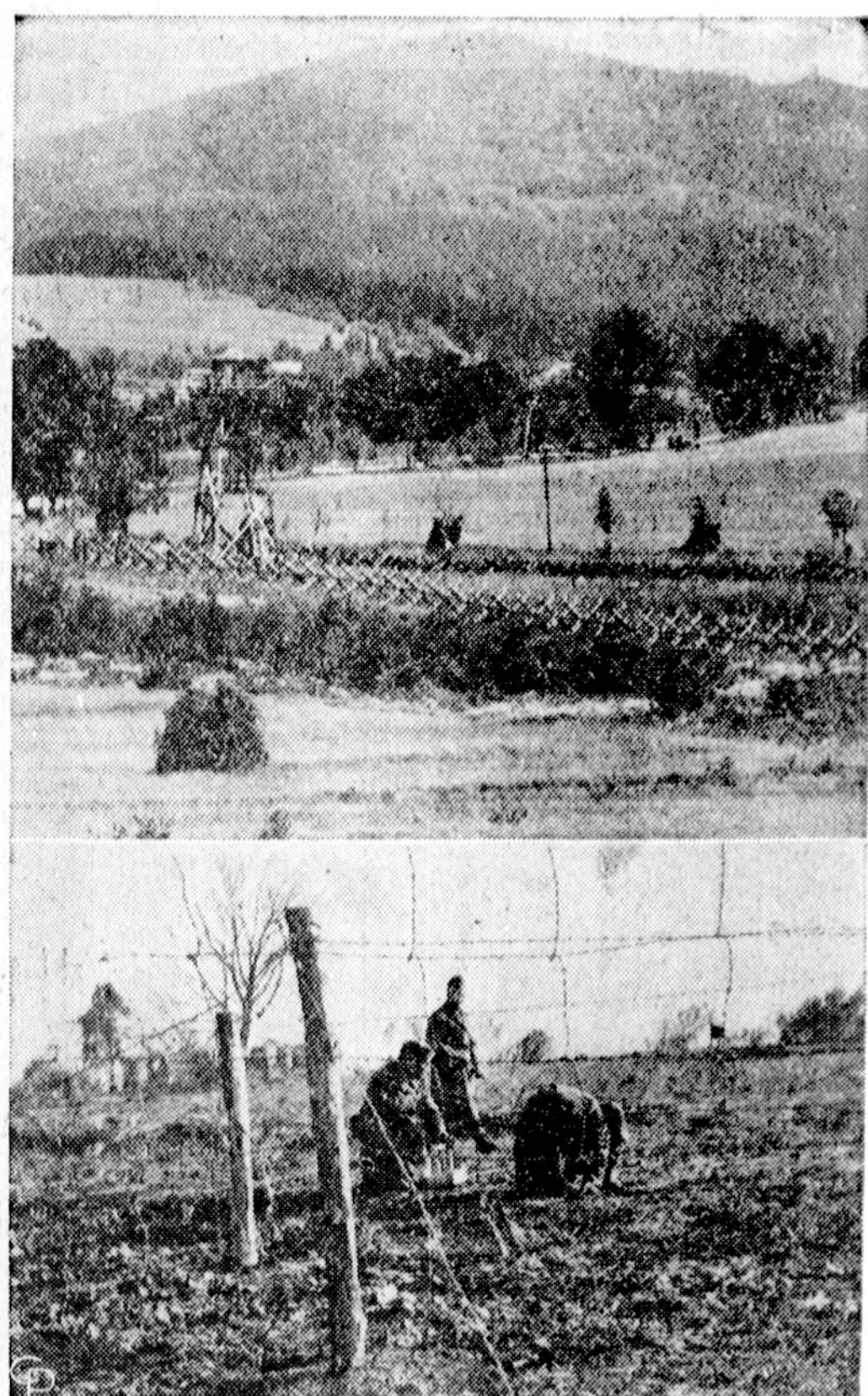
To You All

SHERWIN
HARDWARE CO.

Plumbing, Electrical Supplies,
Glazing—Headquarters for
Sherwin Williams Paints and
Varnishes

740 EAST 185th STREET

IV 1-2092

Vaidai iš Čekoslovakijos pasienio. Tokiomis vietų tvoromis komunistai visur atsitverė nuo laisvojo pasaulio, o vienok šaukia, kad pas juos visi gyvena laisvėje.

VILTYS IR REALYBĖ

Vakarų valstybių sostinėse, įgyvendintas santykių su nospaudoje ir net 1955 metais įvykusioje garsioje Ženevos "4 di-

džiųjų" konferencijoje buvo svarstytas Gaitskelio (Anglijos) planas dėl neutralios zonos Vid. Europoje. Tas planas vėliau buvo lyg ir užmirštas, tačiau praėjus rudenį jis vėl iškilio, tik dabar jau su Rapackio (Lenkijos) etikete.

Šiam planui daug vietos buvo davusi spauda, tuo reikalu kalbėjo žymūs politikai, ir ypač rėmė Maskva. Jį atmetė NATO karinių pajėgų štabas, nes, gi, liau jį panagrinėjus, išaiškėjo, jog įvedus beatominę zoną Vid. Europoje, laimėtoja išeitų vien tik Maskva, kuri Europoje turi konvencinių ginklų persvarą.

Atominį ginklų bazę Europoje yra svarbiausia Vakarų apsauga nuo netikėtų Maskvos puolimų. Beatominė zona tik susilpnintų Vakarų sąjungininkus ir duotų galimybę pirmą kartą Maskvai.

Tas planas turėjo įeiti ir į vis dar teberuošiamą "didžiųjų" konferenciją. Vykstant Rytų ir Vakarų pažiūrų pasikeitimams notomis, laiškais, pareiškimais, buvo vilties, jog gal tarp kitų bus ten išjudintos ir pavergtųjų Vidurio bei Rytų Europos tautų problemos. Tačiau sovietinių "rinkimų" proga pasakytose kalboje Chruščiovas sudavė toms viltims smūgį.

Jis atsisakė diskutuoti prez. Eisenhowerio pasiūlytą Vidurio ir Rytų Europos situaciją pareiškdamas: "Jeigu kas nors bandytų jėga pakeisti socialistiniuose kraštuose esamą santvarką, mes nelikime paprastais stebėtojais ir savo draugų nepalikime likimo malonei", o Washingtono propoziciją pavadindamas "skandalingu tarpvyriausybinių santykių pažeidimu".

Reiškia, Chruščiovas perspėja iš anksto, kad bet koks bandymas pakeisti santvarką sovietų valdomuose kraštuose iššauktų ginkluotą Maskvos intervenciją.

Tris svarbiausias problemas, kurias vakariečiai galvojo diskutuoti būsimosiose konferencijose, Chruščiovas atmetė: 1) Vokietijos sujungimo ir pavergtųjų Europos valstybių klausimą, 2) nusiginklavimo problemą, sprendžiama JT rėmuose ir 3) kontrolę iš oro.

Visai neįmanomos prielaidos, kad Maskva galvotų apie kokias nors nuolaidas, nes pagrindinis komunizmo tikslas nepasikeitė. Visas pastangas ir priemones ji yra sukoncentravusi į viso pasaulio pavergimą. Todėl ji negali sutikti su Vakarų propozicijom, kuriomis pasaulyje būtų

Pildosi senos žmonių svajonės — patogus susisiektis oro keliu iš savo kiemo pas artimus ir tolimus kaimynus.

D a b a r
p a t s l a i k a s
u ž s i s a k y t i
D I R V A !

Vaido užpakaly 12 pėdų aliuminio balionas, kuris bus naudojamas naujai projektuojamam JAV satelitui. Jupiter raketa jį iškels nepripusią, po to jis automatiškai prisipūs ir skris apie žemę. Jo amžius bus labai trumpas, bet švies kaip pirmos raišies žvaigždė.